

**JIHOČESKÁ UNIVERZITA ČESKÉ BUDĚJOVICE
ZEMĚDĚLSKÁ FAKULTA**

Studijní program: **ZEMĚDĚLSTVÍ**
Studijní obor: **AGROPODNIKÁNÍ**
Katedra: **KRAJINNÉHO MANAGEMENTU**
Vedoucí katedry: **doc. Ing. Pavel Ondr, CSc.**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE
Turismus ve venkovském prostoru
PŘÍKLAD VYŠEBRODSKO

Vedoucí bakalářské práce: PhDr. Drahomíra Kušová

Autor: Ivana Kolářová

České Budějovice, 2015

Čestné prohlášení

Prohlašuji, že svou bakalářskou práci na téma "Turismus ve venkovském prostoru – Vyšebrodsko" jsem vypracovala samostatně pod vedením vedoucího bakalářské práce a s použitím odborné literatury a dalších informačních zdrojů, které jsou citovány v práci a uvedeny v seznamu literatury na konci práce. Jako autorka uvedené bakalářské práce dále prohlašuji, že jsem v souvislosti s jejím vytvořením neporušila autorská práva třetích osob.

V Českém Krumlově dne 20. 02. 2015

.....

Ivana Kolářová

Poděkování

Ráda bych touto cestou poděkovala PhDr. Drahomíře Kušové za odborné vedení, podnětné rady a motivaci k terénnímu výzkumu. Mé díky patří i majitelům Ekofarmy Křížové pole za jejich ochotnou spolupráci a vstřícnost, kterou během mého výzkumu projevili.

ANOTACE

Bakalářská práce se zabývá venkovským cestovním ruchem. V teoretické části vysvětluje klíčové pojmy (venkov, turismus, venkovská turistika, agroturistika, ekoagroturistika, zážitková turistika, SWOT analýza a udržitelný rozvoj) a vymezuje druhy a formy cestovního ruchu, druhy venkovské turistiky, přínosy, negativa a možnosti uplatnění. V praktické části se bakalářská práce zabývá Vyšebrodskem, resp. empirickým šetřením na Ekofarmě Křížové pole, jejím napojením na venkovskou turistiku a rozborem kempování na Vyšebrodsku. Výsledky dotazníku prezentují názor návštěvníků ekofarmy a kempu.

KLÍČOVÁ SLOVA:

Venkov; cestovní ruch; venkovská turistika; Ekofarma; kempování; Vyšebrodsko

ANNOTATION

This bachelor's thesis is about the rural tourism. In the theoretical part I try to explain the key terms as the countryside, tourism, rural tourism, agrotourism, ecological agrotourism, adventure tourism, SWOT analysis and sustainable development is. In this bachelor's thesis I define the species and forms of tourism, the forms of rural tourism, the benefits of it, negatives and possibilities of use. In the practical part of this thesis you can read about the Vyšší Brod County, respectively the empirical investigation of ecological farm Křížovo Pole and its connection with rural tourism and also about the analysis of camping in Vyšší Brod County. The results of a questionnaire present the opinions of this Ecological Farm and Camping place visitors.

KEY WORDS:

Country; rural tourism; tourism; ecofarm, camping, Vyšebrodsko

OBSAH

1	ÚVOD A CÍL PRÁCE.....	9
2	LITERÁRNÍ REŠERŠE.....	10
2.1.	CESTOVNÍ RUCH.....	10
2.1.1.	ZÁKLADNÍ RYSY CESTOVNÍHO RUCHU.....	11
2.1.2.	CESTOVNÍ RUCH – TERMINOLOGIE.....	12
2.1.3.	CESTOVNÍ RUCH JAKO SYSTÉM.....	14
2.2.	EKOLOGICKY ŠETRNÉ FORMY CESTOVNÍHO RUCHU.....	14
2.3.	CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ VENKOVSKÉHO PROSTORU – MÍSTA REALIZACE VENKOVSKÉ TURISTKY.....	20
2.3.1.	VENKOVSKÁ TURISTIKA V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH.....	24
2.3.2.	UBYTOVACÍ SLUŽBY A STRAVOVÁNÍ.....	25
2.3.3.	PROPAGACE.....	25
2.3.4.	ZÁŽIKOVÁ TURISTKA VE VENKOVSKÉM CR.....	26
3	VENKOVSKÝ REGION JIŽNÍ ČECHY.....	28
3.1.	JIHOČESKÝ KRAJ.....	28
3.2.	LIPENSKO.....	33
3.2.1.	ATRATIVITY, AKTIVITY, OBYČEJE A DOPROVODNÉ AKCE LIPENSKA.....	34
3.2.2.	KULTURA A HISTORIE LIPENSKA.....	39
3.2.3.	SLUŽBY A REKREAČNÍ MOŽNOSTI LIPENSKA.....	42
3.2.4.	INFORMAČNÍ CENTRA.....	43
3.2.5.	ZAJÍMAVOSTI OBLASTÍ LIPENSKA.....	44
4	METODIKA PRÁCE.....	47
4.1.	STUDIUM LITERÁRNÍCH ZDROJŮ.....	47
4.2.	VÝBĚR VHODNÉ LOKALITY PRO VLASTNÍ ŠETŘENÍ.....	47
4.3.	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	47
5	VÝSLEDKY – EMPIRICKÉ ŠETŘENÍ.....	49
5.1.	VYŠEBRODSKO.....	49
5.1.1.	ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA.....	51

5.1.2.	VYŠŠÍ BROD.....	52
5.2.	EKOFARMA.....	56
5.3.	KEMPOVÁNÍ.....	63
5.4.	DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ.....	68
5.4.1.	VYHODNOCENÍ.....	68
5.4.2.	POROVNÁNÍ DOTAZNÍKŮ.....	79
6	ZÁVĚR A DISKUSE.....	82
7	SEZNAM LITERTURY A PRAMENŮ.....	84
8	PŘÍLOHY.....	88
8.1.	SEZNAM OBRAZKŮ.....	88
8.2.	SEZAM GRAFŮ.....	88
8.3.	FOTOGRAFIE.....	90
8.4.	DOTAZNÍKY	

1. ÚVOD A CÍL PRÁCE

Cestovní ruch je v současné době jedním z nejrychleji se rozvíjejících odvětví. Díky technickému a hospodářskému rozvoji zaznamenal především ve 20. století velký rozkvět. Česká republika patří mezi země s vhodnými přírodními i kulturně-historickými předpoklady pro rozvoj cestovního ruchu.

Venkovský turismus nebyl v minulosti moc podporovaný a nepřikládá se mu velký význam. Až v posledních letech se situace změnila. I když si to podle mě mnoho lidí neuvědomuje, tak nás venkov neustále obklopuje v různých formách, reprezentují ho více než tři čtvrtiny rozlohy území.

Venkovské oblasti se dnes stále potýkají se zásadními problémy, které ohrožují stabilitu osídlení venkova. Je to způsobeno vylidněním venkova a stárnutím obyvatel. Migrují hlavně mladí zkušení a perspektivní lidé, kteří by mohli nějakým způsobem rozvoj venkova obohatit. Nemusí být vždy kvalitně obsazena pracovní místa, což se pak odráží ve všem, například v infrastruktuře, dostupnosti služeb, dalším rozvoji venkova apod.

V poslední době se neustále snaží lidé zlepšovat, budovat a rozšířit venkovskou turistiku, protože je dnes velmi vyhledávaná. Většina lidí po pracovním týdnu, o prázdninách, víkendech, ale třeba i při práci, vyhledává klidná a zajímavá místa na odpočinek, rekreaci. Je potřeba starat se i o dopravní a technickou infrastrukturu, užívání informačních a komunikačních technologií venkovské obce.

Česká republika (ČR) má mimořádný potenciál pro intenzivnější rozvoj venkovského cestovního ruchu. Jde např. o významnou polohu ČR ve středoevropském regionu, na křižovatce komunikačních tras v prostředí, které je svým způsobem jedinečné. V české kotlině, v moravských úvalech a v pohořích se vyskytuje rozsáhlé množství lokalit turisticky atraktivních a to z hlediska konfigurace přírody, historických, kulturních, životních a zvykových procesů.

Cílem této bakalářské práce je zjistit potenciál venkovské turistiky na Vyšebrodsku a její fungování na konkrétní ekofarmě a kempu. Cíl bude dosažen studiem odborné literatury, analýzou turismu ve venkovském prostoru Vyšebrodsku, empirickým šetřením v terénu a charakteristikou vybraných objektů.

2. LITERÁRNÍ REŠERŠE

2.1. CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch představuje v současné době jedno z nejprogresivnějších odvětví světové ekonomiky. Jeho příjmy jsou vyšší než příjmy z naftového a automobilového průmyslu, vytváří nejvíce pracovních míst, je výrazným nástrojem přerozdělování peněz a zisku z bohatých a turisticky rozvojových oblastí (Moravec a kol., 2006).

Můžeme ho považovat za jeden z nejvýznamnějších mechanických pohybů lidstva, do kterého se každoročně zapojují miliony obyvatel celé planety (Třicátník, 1996).

Při turistice se lidé poznávají, dochází k chápání odlišností, individuálních i regionálních a populačních specifik. Prostřednictvím obchodu, poznání a cestovního ruchu a vlivem funkce turistiky a vzdělání dochází k naplnění známého poznání:

„Kde se obchoduje a cestuje, tam se neválčí“.

Prostřednictvím cestovního ruchu se rozvíjí i poznání, jazykové schopnosti a formy dorozumění, omezují se interpersonální a mezirasové bariéry a protivenství (Janotka, 1999).

Průmysl cestovního ruchu zahrnuje ubytovací a stravovací služby, osobní přepravu, značnou část prodejní sítě, průmysl zábavy, výrobu suvenýrů a řadu finančních služeb (Kunešová, Nedvědová, 1992).

2.1.1. ZÁKLADNÍ RYSY CESTOVNÍHO RUCHU

Shrneme-li však podstatné stránky cestovního ruchu v dostatečné míře všeobecnosti (což jsou základní atributy jakékoli definice), je nutno uvést alespoň tyto základní rysy cestovního ruchu:

- dočasnost změny místa bydliště a dočasnost pobytu mimo něj,

- nevýdělečný charakter cesty a pobytu (jsou obvykle realizovány ve volném čase),
- vztahy mezi lidmi, jež cestovní ruch vyvolává (Indrová a kol., 2004).

Chceme-li chápat různé stránky cestovního ruchu v jejich jednotě, musíme je také respektovat ve vymezení, které by vytvořilo základ pro kvalifikaci tohoto jevu a vytvořilo rámec pro statistické sledování cestovního ruchu, jak v rámci národním, tak i mezinárodním. Tomu odpovídá i úsilí řady mezinárodních organizací sjednotit definici cestovního ruchu a vytvořit bázi pro jeho statistické sledování a srovnávání (Malá a kol., 2002).

Za mezník v definování cestovního ruchu i pro jeho statistické sledování lze považovat Mezinárodní konferenci o statistice cestovního ruchu, pořádanou v červnu 1991 Světovou organizací cestovního ruchu /WTO/ v kanadské Ottavě. Na této konferenci bylo konstatováno, že cestovní ruch současné doby je nejen významným faktorem světového obchodu, ale i účinným faktorem ekonomického, kulturního a sociálního rozvoje národních celků, avšak přes veškerou snahu odborníků různých zemí, stále existují problémy v jeho vymezení i statistickém sledování (Malá a kol., 2004). Na konferenci WTO v Ottavě byl 250 představiteli z 91 zemí podán jednotný návrh na unifikaci základních pojmů souvisejících s cestovním ruchem a cestováním na národní i mezinárodní úrovni. Unifikace je spojena s přesnou kvalifikací a vymezením pojmů. Má nejen sjednotit používanou terminologii, ale zároveň umožnit unifikaci sběru a zpracování statistických údajů o cestovním ruchu (Malá a kol., 2002).

„Cestovní ruch je způsob uspokojování potřeb lidí v oblasti rekreace, turistiky, lázeňské léčby a kultury, pokud k němu dochází mimo běžné prostředí ve volném čase obyvatelstva. Je to přemístění osob z místa trvalého bydliště do místa cestovního ruchu a čerpání služeb spojených s pobytem v tomto místě za jiným účelem než výdělečným“.

(Kunešová, Nedvědová, 1992)

2.1.2. CESTOVNÍ RUCH - TERMINOLOGIE

Pro vymezení cestovního ruchu se často používají i jiné pojmy, např. zotavení, rekreace, turistika, případě další, které však nejsou synonymem pojmu cestovní ruch ani v případě, že jsou vykonávány ve volném čase a mimo místa trvalého bydliště. Zotavení představuje všechny činnosti spojené s odstraněním únavy člověka (zdravý spánek, zdravá výživa) a všechny činnosti vykonávané ve volném čase, které jsou spojeny se změnou každodenního stereotypu (práce na zahrádce, údržba domu apod.). Rekreace je jedním ze základních součástí cestovního ruchu, turistika je součástí a aktivitou sportovního cestovního ruchu (např. pěší turistika, cykloturistika). Synonymem pojmu cestovní ruch je však stále více používaný termín **turismus**, který téměř identicky používají světové jazyky (angličtina – tourism, němčina – Tourismus, francouzština – tourisme, španělština a italština – turismo) (Hesková, 2006).

V souvislosti se studiem cestovního ruchu je nezbytné definovat několik důležitých a výchozích pojmů tohoto oboru a uvést rozdíly mezi nimi.

a) *Cestovní ruch (CR)*

Cestovní ruch, pokud jde o jeho původní význam, lze považovat za jiný výraz pro cestování. Cestovní ruch je spojován s využitím volného času, poznáváním a rekreací. Zahrnuje aktivity osob, které cestují a pobývají v místech mimo jejich obvyklé prostředí (bydliště) po dobu nepřesahující jeden rok. V převážné většině případů za účelem vyplnění volného času.

b) *Cestování*

Z obsahového hlediska je však cestování širším pojmem než CR. Zahrnuje i jiné cesty než v rámci účasti na CR. Cestujeme také např. ze služebních, obchodních nebo studijních důvodů.

c) *Rekreace*

Fyzický a duševní odpočinek, osvěžení, zotavení. Je součástí CR. Na druhé straně však jeho rámec přesahuje, protože zahrnuje i odpočinkové aktivity v místě bydliště.

d) Turistika

Aktivní forma účasti na CR využívající možnosti pobytu v přírodě, zpravidla spojená s jednoduchými formami ubytování a stravování (vlastní stan, vlastní jídlo).

Další pojmy, které je zapotřebí si v souvislosti se studiem oboru vysvětlit, jsou:

e) Průmysl CR

Souhrn odvětví, jejichž produkce je charakteristická pro CR (Francová, 2003). Průmyslem cestovního ruchu rozumíme souhrn aktivit soukromého a veřejného sektoru produkujícího statky a služby určené na uspokojování potřeb návštěvníků včetně jejich marketingových aktivit (Hesková, 2006). Jsou jimi např. hotelová zařízení, restaurace, letecká doprava, půjčovny dopravních prostředků, maloobchod, kulturní a zábavní podniky, rekreační zařízení apod. Tedy takové obory, které se setkávají s návštěvníkem (turistou, cestovatelem) „tváří v tvář“.

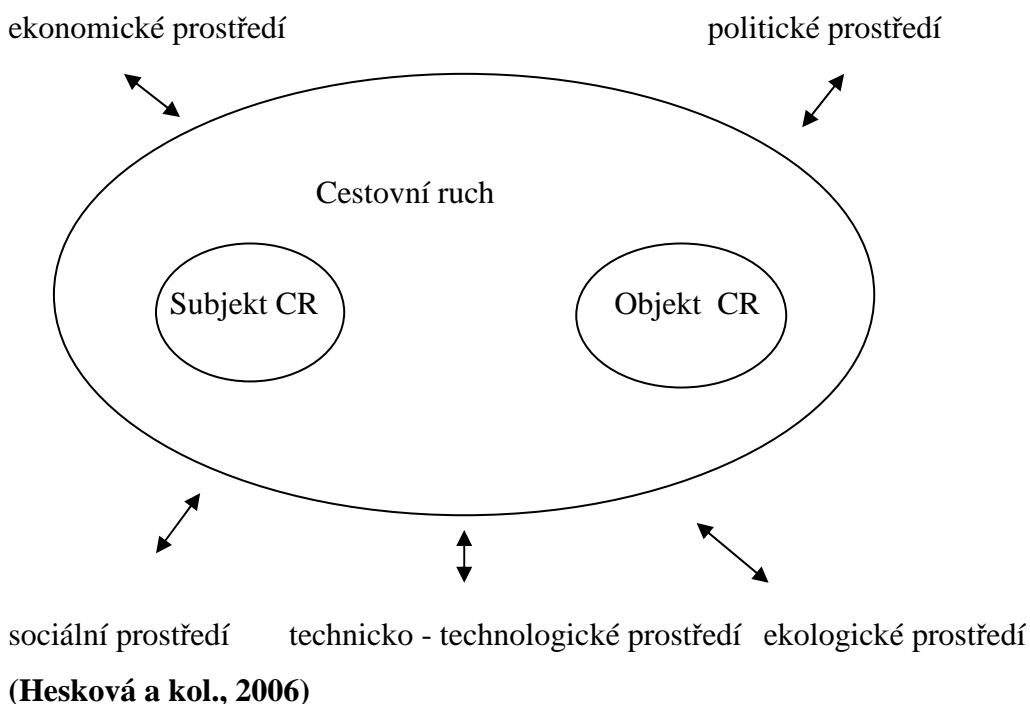
f) Ekonomika CR

Je nadřazená pojmu průmysl CR. Zahrnuje totiž, jak výše uvedený průmysl CR, tak i příslušnou část navazujících odvětví, jejichž dodávky zboží a služeb slouží průmyslu CR, resp. jejich činnost je vyvolána poptávkou v cestovním ruchu. Lze jmenovat např. stavebnictví – výstavba nových ubytovacích a stravovacích kapacit, potraviny, spotřební materiál, služby (Francová, 2003).

2.1.3. CESTOVNÍ RUCH JAKO SYSTÉM

Charakteristika cestovního ruchu jako otevřeného systému zdůrazňuje význam vlivu okolí (vnějšího prostředí) na jeho strukturu a vývoj (viz. obr 1).

Obr. 1 Prostředí CR

Ekonomické, politické, sociální, technicko - technologické a ekologické prostředí nemá k cestovnímu ruchu výlučný vztah, ale cestovní ruch více nebo méně ovlivňuje. Zároveň je aktuální i zpětná vazba, tj. vliv cestovního ruchu na jeho okolí. Síla této vazby závisí obvykle na stupni kooperace všech zainteresovaných na rozvoji cestovního ruchu (Hesková a kol., 2006).

2.2. EKOLOGICKY ŠETRNÉ FORMY CESTOVNÍHO RUCHU

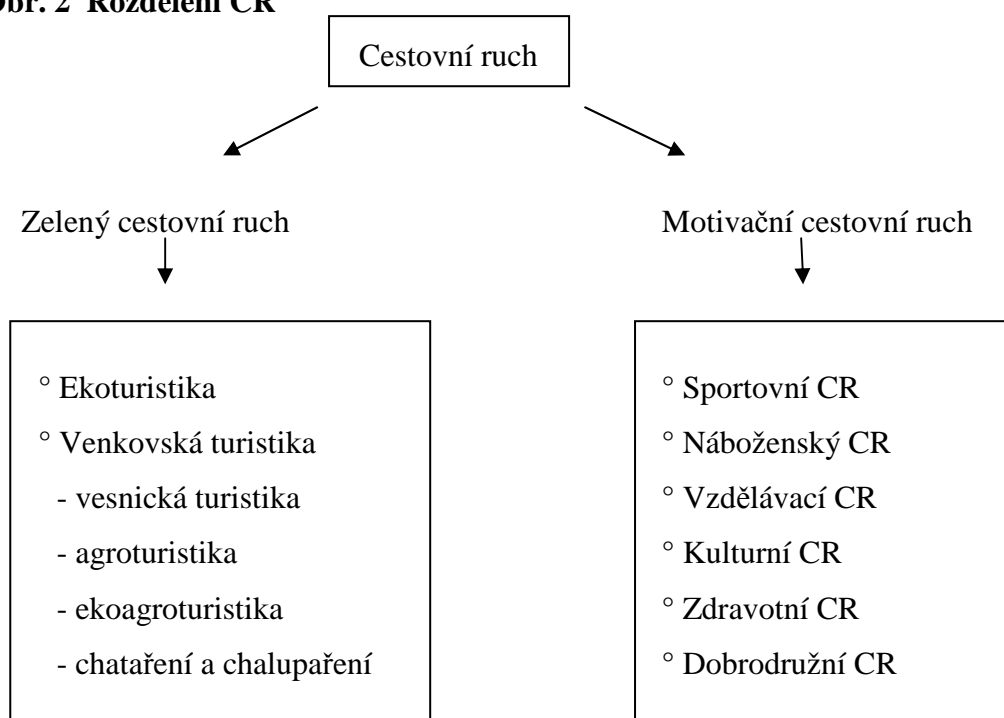
Ekologicky šetrné formy cestovního ruchu zažívají v poslední době velký rozvoj, stále více lidí tráví dovolenou ve venkovských oblastech, kdy k odpočinku využívají ekoturistiku nebo agroturistiku. Turistika, volný čas a cestování přináší

mnoho užitku, sektor cestovního ruchu velkou měrou přispívá k vytváření nových pracovních příležitostí, povzbuzuje příliv zahraničního kapitálu, pomáhá podnikům udržovat a rozvíjet mezinárodní hospodářské vztahy, poskytuje tolik potřebný odpočinek a regeneraci rekreatantům, kteří touží získat nové zkušenosti, vyhledávají dobrodružství apod. (Šimková a kol., 2006)

Šetrnost vůči cílovým místům cestovního ruchu, ohleduplnost vůči přírodě i celému životnímu prostředí, vůči kulturnímu a historickému bohatství i ohleduplnost ve vztazích mezi lidmi jsou zahrnuty do tzv. „**zeleného cestovního ruchu**“. (Škodová Parmová, 2007)

Cestovní ruch lze z hlediska přístupu k přírodnímu a kulturnímu prostředí rozdělit na tzv. „zelený“ cestovní ruch a „motivační“ cestovní ruch (viz Obr. 2)

Obr. 2 Rozdělení CR

(Šimková a kol., 2006)

EKOTURISTIKA

Cestovní ruch zaměřený na poznávání přírody a orientovaný především na poznávání přírodních rezervací, národních parků, chráněných krajinných oblastí a dalších přírodních rezervací tak, aby nebyly cestovním ruchem narušovány. Významné jsou i její výchovné aspekty.

VENKOVSKÝ CESTOVNÍ RUCH

Cestovní ruch rozvíjející se mimo oblasti rekreačních a turistických center i mimo oblast městského osídlení. Zahrnuje rekreační pobyty ve vesnickém osídlení i mimo něj.

Vesnická turistika je turistika cestovního ruchu bezprostředně spjata s přírodou a krajinou venkova a konkrétním vesnickým osídlením (Škodová Parmová, 2007), např.:

- **Sport** – jezdectví spojené s výukou na koni, rybaření, lov zvěře, houbaření, sběr lesních plodin, pěší turistika, cykloturistika, horská turistika, koupání a vodní sporty, zimní sporty, speciální rekondiční programy (solária, golf, volejbal, softbal,...)
- **Historie, kultura, příroda** – místní pamětihodnosti (hrady, zámky, poutní místa, kláštery), místní atraktivní přírodní lokality (krasové jeskyně a přírodní útvary, výskyt vzácných květin, rostlin a porostů), muzea
- **Řemesla** – ukázky tradičních řemesel (mlýny, kovárny, sklářské hutě, bednářství), suvenýry
- **Zájezdní hostince** – různá klientela. První, která cestuje a potřebuje si odpočinout a přespat, a druhá, která přes víkend chce rozveselit a zavzpomínat
- **Školy v přírodě**
- **Speciální klientela** – rekreační pobyty pro starší lidi, nebo se zaměřením pro mládež a rodiny s dětmi anebo pro invalidní občany, zahraniční klientelu. Možnost i jazykových kurzů, speciální výukové programy čerpající z místní tradice (malířské, keramické a jiné) (Stříbrná, 2005).

Agroturistika je orientovaná na využívání přírody a krajiny venkova a přímý vztah k zemědělským pracím nebo usedlostem se zemědělskou funkcí. Je nabízená a

provozována farmáři a dalšími podnikateli v zemědělské výrobě (Škodová Parmová, 2007). Doprovodními programy jsou např.:

- **Projížd'ky na koních**
- **Doprava tradičními venkovskými prostředky** – bryčky, kočáry, saně tažené koňmi, selské vozy.
- **Lov zvěře a rybaření**
- **Houbaření, sběr lesních plodin, piknik v přírodě, táboření pod širým nebem, grilování, opékání, program u ohně**
- **Letní a zimní sporty** – důležitou úlohu hraje klima a charakter okolní krajiny, například pěší turistika, cykloturistika, koupání, bruslení, lyžování, sáňkování apod.
- **Zemědělské činnosti** – pomoc turistů při senoseči, žních, pasení hospodářských zvířat, úklidů stájí a chlévů apod.
- **Akce a slavnosti, lidové zvyky, masopust, vesnické zabíjačky,**
- **Výstavy soch, obrazů, plastik,** zejména umělců a malířů s vazbou na místo a region
- **Strava a obyčeje** sú spjaté s vesnicí a zemědělstvím a jsou zaměřené na biopotraviny ve vazbě na organické zemědělství, nebo na typickou venkovskou stravu (mléko a brambory, kulajda, kyselo, houbové speciality, bylinkové čaje apod.), na místní zvláštnosti, tradice nebo na posvícenecké slavnosti a zabíjačkové hody (Stříbrná 2005).

Ekoagroturistika zahrnuje pobyty na ekologicky hospodařících farmách produkujících bio-potraviny, umístěných ve zdravotně příznivém životním prostředí. Podstatným znakem je sepětí s farmářskou rodinou, ale i účast na zemědělských pracích a konzumace produktů jejich ekologického zemědělství (Škodová Parmová, 2007). Tyto farmy nepoužívají při pěstování rostlin a chovu zvířat žádné syntetické chemikálie, hnojiva, umělé barviva či konzervační látky. Zvířata jsou chována přirozeným způsobem a krmena bez používání masokostních mouček apod. (Moravec, 2007). Produkty ekologického zemědělství podléhají přísné kontrole a splňují mezinárodní standardy a mohou používat ochrannou známku BIO (Indrová a kol., 2008).

Chataření a chalupaření je nová podoba využívání venkovské turistiky, touha po přírodě, pobytu na venkově (Škodová Parmová, 2007). Je to cestovní ruch mimo veřejné formy. Lidé využívají soukromá rekreační zařízení místo veřejných nebo podnikových. Náklady na provoz ve srovnání s rekreací v hotelech doma nebo v zahraničí jsou minimální. I tak plní rekreační funkci a navíc umožňují účastníkům účelně využít volný čas.

Co se týče časového využití, celkem jsou objekty obydleny v průměru 116 dní, z toho chaty 99 dní a chalupy 134 dní (statistika 1991), takže dnes pravděpodobně o něco víc (Stříbrná, 2005).

Cykloturistika představuje aktivní cestování zaměřené na poznávání přírodních a společenských zajímavostí v určité oblasti na kole, nejčastěji speciálně upraveného (trekingového nebo horského) cestovního kola. Pro účely cestovního ruchu dochází často ke kombinaci dopravy (vlak, jízda na kole), pro cyklisty jsou poskytovány speciální servisní služby apod. Cyklistika je podporována budováním nových cyklotras a cyklostezek (Indrová a kol., 2008).

Greenways (zelené stezky) jsou podle definice European Greenways Associations komunikace, které jsou určené pro bezmotorovou dopravu, tj. zejména pro pěší turistiku, cykloturistiku, turisty pohybující se na kolečkových bruslích, dále pro jízdu na koni nebo pro vozíčkáře. Jde tedy o přirozený nebo uměle vytvořený koridor využitelný pro rekreaci, který často vede podél říčních toků, vyhlídkových tras apod. (Indrová a kol., 2008).

Budování pobřežních cest a stezek pro dopravní i turistické účely bylo v mezích technologických možností obvyklé i v minulosti, termín „greenways“ je však spojen s moderním důrazem na ochranu, kultivaci a obnovu přírody zároveň se standardy podporujícími i cykloturistiku a poznávací turistiku (hladký zpevněný povrch, odpočívadla, občerstvení se stojany na kola, informační tabla, záchody, infocentra, parkoviště u nástupních míst atd.). Významným motivem je investiční zájem obcí a drobných místních podnikatelů na rozvoji turistického ruchu (www.wikipedia.org).

SPORTOVNÍ CESTOVNÍ RUCH

Jde nejen o vlastní sportovní aktivity, ale i pasivní diváctví na sportovních akcích (Foret, Foretová, 2001). Pro sportovní cestovní ruch je charakteristický pobyt ve vhodném přírodním prostředí, avšak s aktivním vykonáváním různých

sportovních činností, které obvykle předpokládají určitou fyzickou kondici. Jde např. o turistiku, která může být pěší, horská, vodní, cykloturistika nebo mototuristika, ke které patří kempování a karavaning. S ohledem na roční období jsou oblíbené mnohé sportovní aktivity, v létě např. koupání a plavání ve volné přírodě nebo na koupalištích, míčové hry, tenis, pro náročnější golf, v zimě lyžování, sáňkování, bruslení. Pohybové a sportovní aktivity mimo zvyšování fyzické zdatnosti působí i na rozvíjení morálních a volních vlastností člověka, jako je např. vytrvalost, houževnatost, odvaha, kolektivnost (Hesková, 2006).

NÁBOŽENSKÝ CESTOVNÍ RUCH

Je součástí kulturního cestovního ruchu, spojený s tradicemi světových náboženství jako jsou návštěvy poutních a posvátných míst (Lurdy, Fatima, Jeruzalém, Vatikán, Mekka, ale i Hostýn apod.), církevních památek a účast na církevních obřadech a oslavách (Foret, Foretová, 2001). Náboženský cestovní ruch se od kulturního cestovního ruchu liší náboženskými motivy a odmítáním označování jeho účastníků jako turistů (Hesková, 2006).

VZDĚLÁVACÍ A KULTURNÍ CESTOVNÍ RUCH

Zaměřený na poznávání historie, kultury, tradic a zvyků vlastního i jiných národů, základem jsou sakrální i světské stavební a architektonické památky, umělecká díla, přírodní zajímavosti (jeskyně, vodopády, pralesy, pouště), společenské události (festivály, slavnosti) (Foret, Foretová, 2001). Populární formou je i studium v zahraničí, letní univerzitní kurzy, odborné stáže apod. Kulturní cestovní ruch se podílí na zvyšování společenské, kulturní a odborné úrovně lidí a proto se často kombinuje s jinými druhy cestovního ruchu, zejména lázeňským, rekreačním, zdravotním a kongresovým cestovním ruchem (Hesková, 2006). Pokud je určitá akce, např. zájezd koncipován pouze jako naučně-vzdělávací, klade mimořádné požadavky na kvalifikovanost průvodců i dalších pracovníků cestovního ruchu. Ve vztahu k úrovni ostatních služeb jsou požadavky účastníků většinou standardní. U této formy cestování však dochází velmi často k výrazným diferencím v majetkové i vzdělanostní struktuře účastníků zájezdu, což může přinášet problémy při jeho organizaci. Zdrojem obtíží může být i věková rozdílnost účastníků, která se

projeví jejich různými fyzickými možnostmi, což si vyžádá jiné rozvržení programu zájezdu (Kučerová, 1997).

ZDRAVOTNÍ CESTOVNÍ RUCH

Vychází z potřeby rekonvalescence, případně zdravotní prevence. Taková forma vyžaduje specifické podmínky spočívající především v zabezpečení potřebných léčebných lokalit s kvalifikovaným personálem (Kučerová, 1997). Jeho rozvoj je podmíněn existencí přírodních léčivých zdrojů (přírodní léčivé vody, plyny, bahno a klima), které ovlivňují zaměření lázeňské léčby (Hesková, 2006).

DOBRODRUŽNÝ CESTOVNÍ RUCH

Je spojený s nebezpečím, testováním fyzických a psychických vlastností účastníků. Nejznámější jsou sjíždění divokých řek a vodopádů (rafting) a skákání z výšek (bungee-jumping).

2.3. CHARAKTERISTIKA A VYMEZENÍ VENKOVSKÉHO PROSTORU – MÍSTA REALIZACE VENKOVSKÉ TURISTIKY

Obecně lze venkov definovat jako prostor, který zahrnuje jak rodinu, tak i venkovská sídla. Pojem venkov tedy integruje jak nezastavěné území, tak i zastavěné území malých sídel – vesnic. Pro venkov jsou charakteristické menší intenzity sociálně ekonomických kontaktů, menší hustota vazeb mezi jednotlivými subjekty, které se ve venkovském prostoru pohybují (Perlín, 1998).

Pojem „rurální“ a „venkovský“ se paralelně používají v mnoha encyklopediích. Většinou se jejich definice odvíjejí od vztahu k městu, nezahrnují jen zemědělství a čím dál tím více se v nich objevují faktory nových funkcí – nezemědělské aktivity v ekonomické oblasti, nezbytnost ekologické rovnováhy, odpočinek a relaxace. V platnosti zůstává, že venkov je zvláštním sektorem společnosti. Je to soubor míst, obsahujících takové konstitutivní prvky sociální dynamiky, které dovolují originálním způsobem analyzovat venkovskou společnost (APIC, 2006). Pojem ruralita (venkovský prostor a jeho charakteristické rysy) a venkovská společnost jsou často uváděny v protikladu k městskému životnímu prostoru a městské společnosti.

Odborníci, sociologové a ekonomové, charakterizují pojem ruralita a venkovský prostor především třemi hlavními znaky:

1. nízká hustota obyvatelstva a relativně menší sídla značně od sebe vzdálená,
2. využívání půdy především pro zemědělství a lesnickou činnost. Jsou tu oblasti reprodukce biologických rezerv, chráněné oblasti z hlediska vegetace a fauny, vodohospodářské chráněné oblasti a zdroje pitné vody,
3. tradiční venkovská struktura společnosti, převažující rodinné osídlení v rodinných domcích, stabilita venkovského obyvatelstva. Značný vliv tradic a dědictví minulosti obce, kraje, řemesel, charakteristických zaměstnání (Janotka, 1999).

Venkovská turistika není úplně nová záležitost. Zájem o rekreaci na venkově se objevil již v devatenáctém století jako reakce na stres a špínu rodících se průmyslových měst a aglomerací. Řada spisovatelů zachycovala romantiku venkovské scenérie. Začali hodně vydělávat i železniční společnosti, protože dopravovaly turisty na venkov. Alpy a americké a kanadské Skalisté hory byly prvními místy venkovské turistiky podporovanými železničním marketingem a kapitálovými investicemi.

Moderní venkovská turistika, která se začala prosazovat v sedmdesátých až devadesátých letech dvacátého století, je však v mnoha ohledech odlišná. Především se jí účastní vyšší počty turistů. Vzdálenosti, na které turisté cestují, jsou mnohem delší. Ve venkovské krajině se rozvíjí cestovní ruch všeho druhu.

Rozvoj venkovské turistiky není snadné kvantifikovat, protože jen málo zemí shromažďuje statistické údaje tak, aby bylo možné vydělit její produkt od ostatních produktů cestovního ruchu. Přesto zkušenosti získané v evropských, amerických a australských venkovských regionech prokazují, že venkovská turistika je růstovým ekonomickým faktorem, a z toho důvodu je její rozvoj i předmětem vládních podpor.

Venkovská turistika je cestovní ruch, který se odehrává na venkově. Venkovské prostředí představuje v evropském poměru zhruba 60 – 70% obydlého území a tato území jsou přirozeným prostředím oddechu, odpočinku a rekreace zejména pro obyvatele měst a městských konglomerací. Jde ale o celý komplex

faktorů, vazeb a vývojových tendencí, jež ve svých důsledcích ovlivňují výslednou podobu produktu.

Cestovní ruch, který směřuje do měst nebo rekreačních středisek, se neomezuje jen na městské oblasti, ale rozlévá se i do venkovských oblastí, ne všechna turistika, která se odehrává ve venkovských oblastech, je vyloženě „venkovskou“. Může být i městskou, pouze je do venkovské oblasti umístěna.

Cestovní ruch může po urbanistické stránce ovlivnit venkovské oblasti, neboť podporuje kulturní a ekonomické změny a novou výstavbu. V různých oblastech se vyvinuly různé formy venkovské turistiky. Na rakouském a německém venkově hraje významnou roli dovolená na farmě, která je vzácnější na americkém a kanadském venkově.

Samotné venkovské oblasti procházejí komplexními změnami. Situace na světových trzích, rozvoj komunikací a telekomunikací změnily tržní podmínky a orientaci na tradiční produkty. Rostoucí vliv ochránců životního prostředí vede ke kontrole v oblasti využívání půdy a přírodních zdrojů. Některé oblasti se stále vylidňují, zatímco druhé zaznamenávají příliv obyvatel, kteří sem přicházejí trávit čas v důchodu nebo rozvíjet nové, netradiční formy podnikání. Kdysi jasný rozdíl mezi městem a vesnicí se smazává budováním předměstských oblastí, meziměstským dojížděním na dlouhé vzdálenosti a budováním druhého bydlení.

Venkovská turistika, jak již bylo uvedeno, má mnoho podob. Zahrnuje dovolenou s ubytováním na farmách (agroturistiku), obsahuje i dovolenou v přírodě, ekoturistiku, dovolenou s pěší turistikou, horolezectví, jezdectví na koni, dobrodružství, sportovní a zdravotní turistiku, myslivost, rybaření, cesty za poznáním, turistiku za uměním a dědictvím minulostí a v některých oblastech i etnickou turistiku (Janotka, 1999).

Není snadné přesně definovat vymezené rysy venkovské společnosti. Existují velké rozdíly mezi jednotlivými zeměmi a kontinenty a dokonce i uvnitř samotných zemí (viz Obr. 3).

Obr. 3 Rysy společnosti

Rysy venkovské společnosti	Rysy městské společnosti
<ul style="list-style-type: none"> -komunita -vztahy lidí s málo rolemi, ale rozmanitými -různé společenské role plní 1 osoba -jednoduchá ekonomika -malá dělba práce -připisované postavení -vzdělání podle dosaženého postavení -přijetí role ve společnosti -kompaktní síť vztahů -lidé, kteří se zde narodili a vyrůstali -ekonomická kategorie je jednou z několika kategorií -stmelování společnosti -integrace do pracovního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> -společnost lidí -vztahy lidí s mnoha překrývajícími se rolemi -různé společenské role plní různí lidé -rozmanitá ekonomika -velká specializovanost pracovních sil -dosažené postavení -postavení odvozené od vzdělání -angažovanost pro dosažení role ve společnosti -volná síť vztahů -kosmopolité -ekonomická třída je hlavní kategorií -segregace -odloučení od pracovního prostředí

(Janotka, 1999)

2.3.1. VENKOVSKÁ TURISTIKA V ČESKÝCH PODMÍNKÁCH

Venkovská turistika, jak již bylo uvedeno, má své zázemí na vesnici mimo velká turistická centra. Jejím specifickým produktem je agroturistika, cestovní ruch bezprostředně vázaný na zemědělskou farmu. Typickými projevy venkovské turistiky jsou:

- ohleduplný vztah k přírodě a krajině, resp. krajina je turistickou atrakcí, o kterou se pečuje a je dále zvelebována,
- decentralizované ubytování s omezenou ubytovací kapacitou,
- komorní, téměř rodinné zázemí – např. pobyt na rodinné farmě,
- pochopení pro individuální aktivity návštěvníků a turistů,
- zázemí v horských a podhorských oblastech, kde v symbióze se zemědělstvím představuje originální nabídku služeb cestovního ruchu, včetně poskytování čerstvých produktů hospodářství hostům,
- pronájem chat a chalup, tzv. druhého bydlení, což je specifický český fenomén, který nemá zejména v Evropě, kromě Norska obdobu (Janotka, 1999).

Produkt, který venkovská turistika nabízí, souvisí bezprostředně s ochranou přírody, ochranou přírodních zdrojů, krajinotvorbou, tj. s faktory, které tvoří základ pozitivního přístupu k „užívání“ a ochraně přírodního a životního prostředí. Ve výsledné nabídce se prolínají ekonomický, sociální a ekologický rozměr. Náplní ekonomického rozměru je udržitelný hospodářský rozvoj spojený s rostoucími příjmy obyvatel. Sociální rozměr obsahuje potřebu důstojného života a rozvoje lidské společnosti, zdraví, vzdělání, sociálního uznání, spravedlnosti, soudržnosti a rozvoje kultury. Ekologický rozměr představuje nutnost zachovat dlouhodobě na přijatelné úrovni statky a služby, které lidské společnosti poskytuje příroda. (Stříbrná, 2005).

2.3.2. UBYTOVACÍ SLUŽBY A STRAVOVÁNÍ

Výše uvedená fakta (viz. kapitola 2.3.2.) ovlivňují ubytovací i stravovací služby.

Pro provozování venkovské turistiky a agroturistiky je velmi důležitý standard ubytovacích služeb. Existují doporučení o ubytovacím standardu, která vydaly Národní federace hotelů a restaurací ČR, Sdružení podnikatelů v pohostinství a cestovním ruchu, Sdružení hoteliérů a restaurátérů, Svaz podnikatelů ve venkovské turistice a agroturistice ČR, Klub českých turistů a Živnostenské společenstvo provozovatelů kempů a chatových osad. Nejsou závazná, ale vyplatí se je ctít.

Standard ubytovacích služeb je důležitý z hlediska kvality poskytovaných služeb, z hlediska investiční náročnosti zřizování a provozu ubytovacího zařízení a následně i cenových relací za poskytované služby.

Ubytování v soukromí je typické zejména pro agroturistiku a to buď pronájem obytné místnosti, bytu nebo rekreačního objektu (chata, srub, chalupa, rekreační domek), ale maximálně deset lůžek na jeden objekt. A to proto, že při tomto počtu lůžek lze totiž v rámci volné živnosti – ubytovací služby podávat snídaně.

Hromadná ubytovací zařízení, která připadají v úvahu pro provozování venkovské turistiky, jsou v zásadě malé hotely a penziony. V těchto zařízeních se většinou předpokládá zajištění celodenního stravování hostů.

Každé ubytovací zařízení by mělo mít obchodní název. Pro hromadná ubytovací zařízení tato povinnost přímo vyplývá ze stavebního zákona. Obchodní název by měl blíže specifikovat ubytovací zařízení (kategorii a třídu), případně jeho specializaci, rodinnou nebo místní tradici – vše v úředním jazyce (Stříbrná, 2005).

2.3.3. PROPAGACE

Jestliže hovoříme o možnostech propagace, prolínají se nám dva obory – práce s veřejností (public relations) a reklama. Oba obory mají své pevné místo v propagaci a velmi úzce spolu souvisejí. Rozhodně je však musíme odlišovat.

A proč je propagace důležitá? Je důležitá z hlediska uvedení firmy ve zřetel veřejnosti.

Podstatou práce s veřejností je cílevědomé budování vzájemných vztahů mezi poskytovatelem služby a klientem, a to formou vytváření dobrých vztahů mezi firmou a její veřejností, vytvářením pozitivní image a řešením všech nepříznivých okolností, faktů a pověstí, nebo skrze dobré doporučení od spokojených zákazníků a známých.

Podstatou reklamy je získat nové uživatele, znovu získat staré uživatele, získat uživatele konkurenčních produktů, posílit „věrnost“ nestálých zákazníků, zvýšit spotřebu produktu současnými uživateli, informovat široký okruh spotřebitelů, tvorba silné značky, zvýšení poptávky, posílení finanční pozice, vytváření pozitivní image, motivace vlastních pracovníků a zvýšení možností distribuce.

Existuje řada způsobů jak prezentovat, například individuálně inzerovat v denících a časopisech, vlastní webová stránka na internetu, reklama prostřednictvím cestovních kanceláří a agentur, reklamní tabule, být součástí nabídky místního a regionálního produktu cestovního ruchu, mapy, pohlednice, bedekry, letáky, brožury, knihy, tištěná reklama, obal výrobku, vstupenka, rozhlas, televize, prodej místních výrobků.

V současné době není vůbec snadné, s čímkoliv – tedy ani s produktem venkovské turistiky, proniknout na současný přeplněný trh, umístit se a být veřejností akceptován. Cestou k pozitivní image jakéhokoliv produktu není jen dobrá reklamní kampaň. Základem je dokonalá kvalita produktu, spolehlivý servis, rozumná cena, trvalý inovační proces, systematická práce firmy ve prospěch zákazníků (Moravec a kol., 2006).

2.3.4. ZÁŽITKOVÁ TURISTIKA VE VENKOSKÉM CESTOVNÍM RUCHU

Zážitková turistika je jednoznačně osobním, subjektivním zážitkem: je nereálné si myslet, že se podaří vytvořit produkt, který vždy u každého turistu vyvolá požadovaný zážitek. Je však možné vytvořit základní předběžné podmínky pro rozvoj zážitkové turistiky. Zážitková turistika je multi-senzorický, pozitivní a zevrubný emotivní zážitek, který může v příjemci zážitku vyvolat osobní pocit proměny. Základem je vybudovat pod dohledem expertů produkt, kde se návštěvník

seznámí s prezentovanou atraktivitou a zapojí přitom první tři úrovně vnímání. Poté je mu na vlastní kůži umožněno si odzkoušet cílený zážitek včetně hlubšího vysvětlení. Zážitková turistika vznikla původně jako marketingový nástroj pro zvýšení zájmu o touto formou prezentovaný produkt (např. místní značka skotské whisky). Klasickým příkladem bylo využití „prohlídek výrobních provozů“ skotských palíren whisky, kde se návštěvníci mohli co nejlíže seznámit s charakteristickou chutí, vůní místního produktu a na závěr exkurze si výrobek zakoupili. Zároveň se někdy stávali i odběrateli určité značky whisky.

Dalším vývojem se tyto exkurze staly natolik populární, že se zařadily mezi standardní turistické atrakce a naopak z produkce místní značky whisky se stala forma suvenýru. Zážitková turistika se stala hlavním nástrojem na propagaci místního kulturního a historického dědictví.

Podstatou zážitkové turistiky je, že aktivně prezentuje určitý předmět či jev a často obsahuje i prvek, který je turista ochoten vyzkoušet a zažít, a za tento zážitek je ochoten i zaplatit. Měl by oslovit různé zákazníky (rodiny s dětmi, mladé lidi, seniory apod.), měl by být prezentován poutavou a zábavnou formou a hlavně prezentován osobou, která jej dokonale ovládá a je v dané oblasti profesionál.

Důvodem růstu zájmu o zážitkovou turistiku je fakt, že si stále více turistů chce z dovolené přivážet kromě odpočinků a relaxace také silné zážitky a nové poznatky. Zážitková turistika je heslo, které vládne všem cestovním katalogům na západ od našich hranic. Jedním z cílů tvorby je i snaha využít období mimo hlavní sezónu a dalším důvodem, aby návštěvník na určitém místě strávil pokud možno co nejvíce času, a tím pádem i na tomto místě utratil co nejvíce peněz (Moravec a kol., 2006).

3 VENKOVSKÝ REGION JIŽNÍ ČECHY

3.1. JIHOČESKÝ KRAJ

Jihočeský kraj se rozkládá v nejnižnější části České republiky (na jihu Čech) při hranicích s Rakouskem na jihovýchodě a Německem na jihozápadě. V rámci republiky sousedí s krajem Vysočina na východě, kouskem kraje Jihomoravského na jihovýchodě, Středočeským krajem na severu a Plzeňským krajem na západě [1].

Jihočeský kraj (viz Obr. 4 a 5) je považovaný za jeden z turisticky nejatraktivnějších regionů České republiky. Atraktivita Jihočeského kraje je dána především geografickou polohou, přírodním bohatstvím, četnými kulturními a historickými památkami a obecně vhodnými podmínkami pro rozvoj pěší turistiky, cykloturistiky a rodinné dovolené spojené se zážitky a koupáním. Jižní Čechy jsou vyhledávaným místem harmonie: moderní infrastruktura citlivě doplňuje bohaté kulturní a historické dědictví, důraz na kvalitní služby je pak zárukou pohodové, aktivní, poznávací nebo relaxační dovolené. Přísná ochrana životního prostředí, citlivá obnova a udržování historických památek, uvážlivý rozvoj infrastruktury a zajištění bezpečnosti návštěvníků jižních Čech jsou základními předpoklady pro dlouhodobě udržitelný rozvoj vyhledávaného turistického regionu [2].

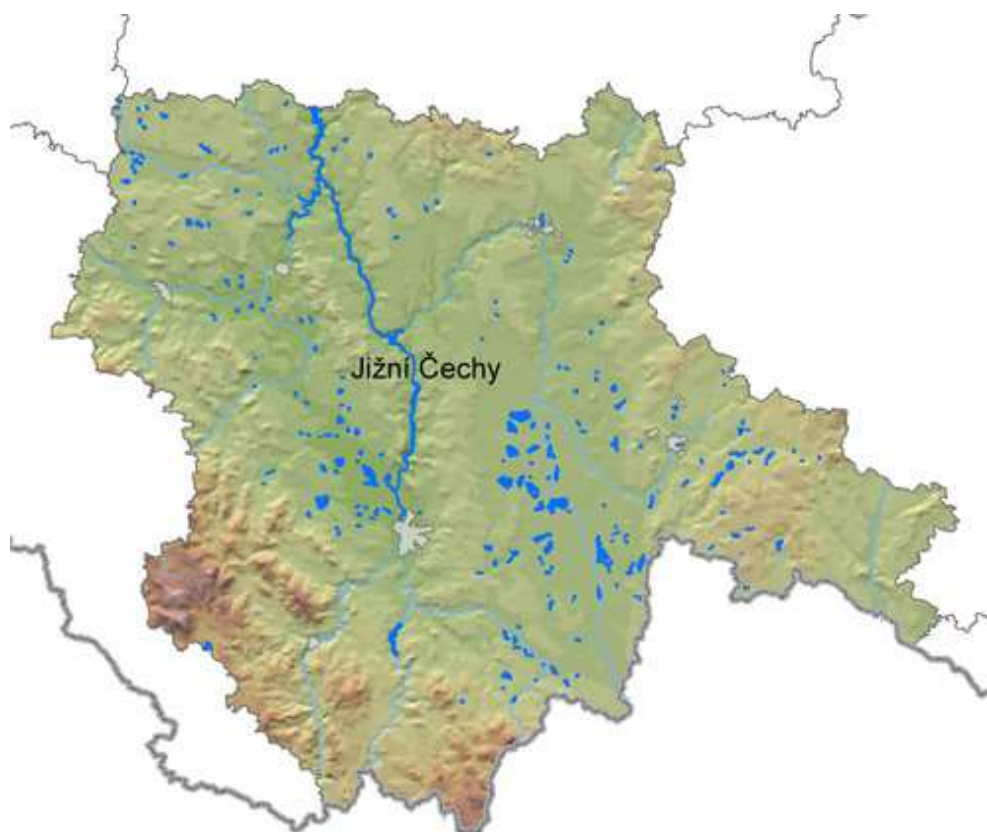
Jižní Čechy zahrnují Českobudějovicko, Českokrumlovsko, Jindřichohradecko, Písecko, Prachaticko, Strakonicko, Tábořsko

Obr. 4 Jižní Čechy

[3]

Obr. 5 Jihočeský kraj

[4]

Na území kraje můžeme nalézt tři rozdílné krajinné typy – prvním jsou rozsáhlé příhraniční zalesněné hory Šumavy, Šumavského podhůří a Novohradských hor, s krajinou toku Vltavy, největšího českého jezera – Lipna (viz. Obr. č. 6), vojenským újezdem Boletice, či známým vrcholem Kleť s lanovkou a hvězdárnu. Druhým je na největší části území zvlněné pahorkatiny s množstvím lidských sídel – Středočeská pahorkatina a severu a Českomoravská vrchovina na východě. Třetím, a snad nejznámějším je několik rybníčních pánví – sníženin s velkým množstvím vodních toků, jezer a hlavně rybníků – Třeboňská, Českobudějovická, Písecko-Blatenská s řekami jako je Vltava (s vodními díly Orlick, Hněvkovice), Lužnice, Nežárka, Otava, Blanice, Stropnice [1].

Jihočeský kraj je s rozlohou 10 057 km² druhým největším krajem České republiky. Ze všech regionů ČR má nejnižší hustotu osídlení (62 obyvatel na 1 km²) – snad proto se může pyšnit zachovalým přírodním bohatstvím a pověstnou malebností krajiny. Pro jihočeskou krajinu jsou typické rozmanité vodní plochy, na

kteřé je navázán tradiční rybářský průmysl. Lesy na území kraje jsou hodnocené z 80% jako nepoškozené. Ministerstvo Jihočeského kraje má podle statistik Ministerstva životního prostředí jedno z nejčistších ovzduší v celé České republice.

Významnou složkou jihočeského potenciálu cestovního ruchu jsou historické památky a kulturní aktivity. Pro návštěvníky jsou přitažlivá historicky významná města s rozsáhlými soubory památkových objektů – Český Krumlov, Jindřichův Hradec, Tábor, Písek, Prachatice, České Budějovice, Třeboň, Slavonice.

Pro rekreační účely jsou vyhledávané především velké rybníky s písčitými břehy – Svět, Hejtman, Komorník. Jiné, jako Bezdrev, nabízejí možnost vodních sportů včetně jachtingu a windsurfingu.

Agrofarmy v jižních Čechách: Statek č.3, Ekostatek Michalov, Sporthotel Barborka, Pension Tvrz [5].

Obr. 6 Lipenská přehrada

[6]

Region má velmi dobré předpoklady pro:

- rozvoj aktivní cykloturistiky
- uplatnění a rozvoj pěší a vodní turistiky
- poznávání historických a technických památek, kulturních zajímavostí a tradic
- sportovní využití
- rozvoj venkovské turistiky a agroturistiky – rybolov, myslivost, jízd na koních apod.
- kongresové a poznávací formy cestovního ruchu – České Budějovice, Tábor, Hluboká nad Vltavou a další
- oblast lázeňství zdůrazňující svou nabídku ozdravných pobytů [5].

Na základě Škodové Parmové je zhodnocení rozvoje CR prostřednictvím SWOT analýzy.

SWOT analýza je situační analýza, určitá technika strategické analýzy, založená na zvažování vnitřních faktorů společnosti (silné a slabé stránky) a faktorů prostředí (příležitosti a hrozby). (Moravec a kol., 2007)

SWOT analýza cestovního ruchu Jižní Čechy:

- Silné stránky
 - Výhodná geografická poloha ČR (uprostřed Evropy, morfologie, nadmořská výška, klimatické podmínky).
 - Bohatství kulturních, historických a technických památek a dalších kulturních a folklórních atraktivit, přírodní atraktivity (Přírodní parky, národní park, CHKO), sportovní areály.
 - Hustá a dokonale značená síť turistických stezek.
 - Dostatečná požadovaná kapacita (ne vždy v požadované kvalitě).
 - Flexibilní pracovní síla.
- Slabé stránky
 - Nízká kvalita základních a doplňkových služeb cestovního ruchu.
 - Nedostatečná údržba a obnova historických objektů a kulturně historického dědictví.
 - Nedostatečná propagace regionů v zahraničí.

- Nedostatečná infrastruktura cestovního ruchu (nedokonalý informační systém, doprava a spoje).
- Nerovnováha mezi poptávkou a nabídkou kvalitních pracovníků.
- Příležitosti
 - Posílení postavení České republiky na světovém a zejména na Evropském trhu cestovního ruchu.
 - Další rozvoj nových moderních produktů cestovního ruchu včetně doprovodných programů.
 - Příprava sektoru cestovního ruchu pro příjem podpory ze strukturálních fondů EU.
- Ohrožení
 - Podcenění významu legislativního rámce podnikání a kontroly kvality služeb, včetně ochrany spotřebitele.
 - Nedostatek kapitálu pro stabilizaci a další rozvoj podnikání v cestovním ruchu.
 - Podcenění významu koordinace společného postupu státních orgánů, orgánů samosprávy, rozvojových agentur, regionálního sdružení cestovního ruchu.
 - Podcenění významu aktivit cestovního ruchu pro rozvoj malého a středního podnikání a tvorbu nových pracovních příležitostí v regione?
 - Podcenění lidského faktoru a profesionální přípravy odborníků v oblasti cestovního ruchu, včetně poradenské a vzdělávací činnosti pro začínající podnikatele (Škodová Parmová, 2007).

3.2. LIPENSKO – PŘEDSTAVENÍ TRISTICKÉ DESTINACE

Lipensko (viz. Obr. č. 7) je jednou z neznámějších rekreačních lokalit střední Evropy. Nachází se v jihozápadní části Jihočeského kraje u hranic s Německem a Rakouskem a svojí rozlohou zaujímá téměř 9 % jižních Čech.

Atraktivita oblasti je dána především majestátností Lipenské přehradní nádrže, vybudované před téměř 50 lety, která je zcela po právu nazývána "jihočeským mořem". Při rozloze kolem 50 km², délce 44 km a maximální šířce (u Černé v Pošumaví) blíží se 10 km, se jedná o největší vodní plochu v České republice.

Vyhledávanými turistickými lokalitami jsou především oblasti Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumavy, ale i turistické destinace nacházející se na obou březích Lipenské nádrže, které poskytují širokou nabídku možností trávení volného času, zajímavé kulturní, technické a architektonické památky, které se v oblasti dochovaly.

Oblast Lipenska lze vnímat jako pomyslnou mozaiku sestávající z několika relativně samostatných turistických destinací - Hornoplánsko, Lipno, Stožecko, Volarsko a Vyšebrodsko. Po celý rok nabízejí svoji krásnou přírodu, místní tradice, každoroční slavnosti, lokální architekturu, mnoho sportovních příležitostí a další místně specifické atraktivity a zajímavosti a široké spektrum doprovodných služeb.

Obr. 7 Lipensko

[7]

3.2.1. ARAKTIVITY, AKTIVITY, OBYČEJE A DOPROVODNÉ AKCE LIPENSKA

Typický host, turista, výletník – každý zájemce o krásné a plnohodnotné přežití své dovolené, nebo nějakého zážitku chce načerpat nejenom novou energii, dopřát si odpočinek a radost, ale také načerpat doušek historie, zavzpomínat na staré časy naší vlasti, předků a dozvědět se a naučit se nové věci. Lipensko nabízí mnoho atraktivit, obyčejů, doprovodných akcí, památek, galerií, muzeí apod.

Jaro „Od Velikonoc do Letnic“ na Lipensku je skvělou příležitostí pro nerušené poznávání regionu s jeho bohatou historickou a kulturní tradicí, stejně jako pro množství nejrozmanitějších aktivit sportovního či rekreačního charakteru. Sousední rakouské pohraničí nabízí rovněž množství atraktivit. Těm, kteří chtějí poznat šumavské předhůří i z druhé strany jistě přijde vhod nabídka jarní dovolené u "sousedů".

Jarní Lipno, pokud již neláká k posledním dnům jarního lyžování spojeného s prvním opalováním, vábí k prvním výletům na kole nebo pěšky do blízkosti jezera. Deštivé dny se dají strávit v lipenském krytém plaveckém bazénu Aquaworld, nebo v bavorských či rakouských příhraničních městech. Ideálním městem odpočinku, klidu a pohody je Hornoplánsko, kde se tak chystají na svátek čarodějnic, otevírá se Muzeum Adalberta Stiftera, Muzeum pašijových her a Muzeum radiopřijímačů v Hořicích. Stožecko a Volarsko je na jaře skvělou destinací pro pravé sportovce, kteří si mohou užít výlet podél Schwarzenberského plavebního kanálu, na Nové Hutě, na Medvědí stezku nebo na Kvildu. Vyšebrodsko se nese ve znamení odemykání Vltavy, otevírání historických památek a muzeí. Je tu možnost výletu do národní přírodní rezervace Čertova stěna, Poštovní muzeum nebo výstava v Kavárně U medvídka ve Vyším Brodě.

Pro ty, kteří se rozhodnou strávit jarní dovolenou v oblasti Lipenska a centrální Šumavy, jsou zde bohaté možnosti kulturního, společenského či sportovního vyžití. Nabídka se ale neomezuje pouze na lokalitu Lipenska - k dispozici jsou programy i na opačné straně hranice. Je možné podnikat cykloturistické či pěší výlety, poznávat jižní, bavorské a hornorakouské části Šumavy. Pro tyto účely je vhodné využít turistických hraničních přechodů, jako například Nové Údolí/Haidmühle, Nová

Pec/Holzschlag, Zadní Zvonková/Schöneben, Ježová/Iglbach nebo Koranda/St. Oswald. Oblíbenou a vyhledávanou aktivitou je také golf v hornorakouských golfových klubech.

[8]

Co se týče hostů v oblasti agroturistiky, krom klasických činností spjatých s jarní dovolenou jim můžou zařízení nabídnout: zdobení kraslic na Velikonoce, pletení pomlázek, košíků a dalších výrobků, výroba píš'alek, vynášení Morany, vyřezávání řehtaček, výuka krajové velikonoční kuchyně, barvení vajíček, pálení čarodějnic a stavění máje, hledání pokladů, vití věnečků, ukázky tradičních krojů a přednášky o jejich historii (Škodová Parmová, 2007).

Velikonoce na Lipně

Lipensko se svou malebnou přírodou, romantickými zákoutími, množstvím příjemných a útulných hotelů, apartmánů a penzionů, stejně jako pohostinných restaurací, je vhodným koutem pro trávení období Velikonočních svátků s možností seznámit se s tradičními velikonočními zvyky a obyčejí. Kromě toho je zde bohatá nabídka na cykloturistiku a pěší turistiku, rybaření.

Velikonoční zvyky a obyčejje

Tradice Velikonoc dnes, podobně jako v případě mnoha jiných křesťanských svátků, nepředstavuje pouze církevní, náboženské oslavy (vzkříšení Krista), ale i lidové obyčejje a tradice.

Na Šumavě se v minulosti kladl zvláštní význam především na šest postních neděl, které předcházeli Velikonocům. Každá z nich byla spojována s různými zvyky a někdy i pokrmy. Každou postní neděli se vařilo pražmo (kaše z pražených obilných zrn) nebo pučálka (vyklíčený hrách zprudka opečený na másle, osolený a pepřený, ale také slazený nebo s rozinkami). Mnoho obyčejů se vztahovalo k páté postní neděli zvané "smrtná" nebo "černá". V tento den se totiž ze vsi vynášela "smrt" - figurína ze slámy, obalená starými hadry, nasazená na dlouhé dřevěné tyči. Děti a mladí ji za zpěvu donesli k potoku, hodili ji do vody a nechali ji uplavat. Tímto fakticky končila zima a začínalo jaro. Šestá neděle, tedy poslední před Velikonocemi, se nazývala "květná". V některých vesnicích obcházely děti domy s "lítem" (malou figurkou "smrti" nebo s ozdobeným stromečkem), zpívaly a od

hospodyň byly obdarovávány sladkostmi a výslužkou. V tuto neděli se v kostele také světily větvičky jívy (kočičky) a jiné ratolesti (dubu, lísky, smrku). Věřilo se, že mají magickou moc a když nemocný svěcenou kočičku spolkne, tak se uzdraví. Svěcené ratolesti se v domě dávaly za krucifix nebo svaté obrázky. Měly tak dům ochránit před bleskem a ohněm. Zapichovaly se také na kraj pole, to aby byla dobrá úroda. Poslední týden před Velikonocemi byl označován jako "pašijový". Byl to čas spojený s obzvláště pokornými modlitbami a zvyky, které měly přinést úspěch a úrodu. Na zelený čtvrtek se měl sít hrách a zelí a vybíraly se plástve z včelích úlů. V kuchyních se pekly velikonoční jidáše mazané medem. Děvčata se před východem slunce myla vodou z potoka nebo rosou, aby byla hezká. Na velký pátek bylo zakázáno pracovat s půdou. Domy se kropily svěcenou vodou na ochranu před čarodějnicemi a ještě před rozedněním vymetaly hospodyně světnice, aby se zbavily blech. Jedním z nejvýznamnějších církevních svátků bylo Vzkříšení, které přineslo konec půstu. V každém domě se připravilo bohaté pohoštění. Tradičním jídlem byl mazanec. V tento den probíhala i pomlázka.

Velikonoční tradice se v částečně pozměněném rázu dochovaly až dodnes, a to především jako čas hodování a pomlázky. Na Velikonoční pondělí ráno chodí muži a chlapci po domácnostech svých přátel a známých a vyšlehávají ženy a dívky ručně vyrobenou pomlázkou z vrbového proutí, ozdobenou pletenou rukojetí a barevnými stužkami. Při své návštěvě i recitují básničky anebo velikonoční koledy. Velikonoční pomlázka je symbolem zájmu mužů o ženy. Podle staré pověsti mají být dívky na Velikonoce vyšlehané, aby zůstaly po celý rok zdravé a uchovaly si plodnost. Vyšlehaná žena pak dává muži barevné vajíčko jako symbol jejích díky a prominutí. Odpoledne pak mohou ženy mužům pomlázku oplatit tím, že na ně vylévají studené vody. Tradičními velikonočními zvyklostmi je zdobení Velikonočních vajíček, pečení beránků, zajíčků nebo cukroví a vytváření nejrůznějších velikonočních ozdob.

Léto „Od senoseče do sklizně ovoce“

Lipensko je jedním z nejznámějších letovisek střední Evropy, vyhledávaným koutem nabízejícím na jedné straně nespoutané přírodní scenérie Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumavy a komfort vyspělé turistické destinace se širokou nabídkou trávení volného času. Léto na Lipně je v případě dobrých podnebných podmínek vskutku pohádkové - není tedy divu, že každoročně láká bezpočet českých

i zahraničních turistů k trávení klidné odpočinkové dovolené. Nabídka ubytování v regionu Lipenska je široká a uspokojí jakoukoli skupinu návštěvníků, od těch nejnáročnějších až třeba po vyznavače kempingu, pro které je především v blízkosti vodní nádrže Lipno výběr kempů bez nadsázky obrovský.

Letní čas nabízí mnoho aktivit na poli sportovním i kulturně-společenském. Na své si přijdou jak příznivci klidné relaxace, tak i vyznavači aktivního trávení volného času. Množství nových, kvalitních a udržovaných cyklostezek přímo vybízí k výletům na kolech, malebná lipenská příroda skýtá nepřebornou zásobu zajímavých scenérií pro příznivce pěší turistiky, samotná údolní nádrž Lipno je potom v letním období vhodná pro koupání a nejrozmanitější druhy vodních sportů - jachting, windsurfing, kiteboarding apod. Horní tok Vltavy a jižní část Lipenska jsou skutečným rájem vodáků. Možnosti sportovních aktivit se ale neomezují pouze na vodní sporty, na pomezí mezi sportem a relaxací doplňuje nabídku kupříkladu rybolov, hippoturistika nebo golf, který se těší rostoucí oblibě. Samozřejmostí jsou také možnosti wellness a péče o tělo (Aquaworld Lipno, hotely apod.).

Léto na Lipně nabízí skvělé příležitosti pro návštěvu mnoha místních zajímavostí, ať již se jedná o historické a technické památky či muzea a galerie se zajímavými stálými expozicemi. Velice oblíbené jsou také místní tradiční historické festivaly a slavnosti, které se v rámci "lipenského kulturního léta" každoročně konají v mnoha obcích regionu.

O tom, že Lipensko je ideálním cílem rodinné dovolené, svědčí také mnoho atraktivit připravených pro dětské návštěvníky různých věkových kategorií. Od lipenského Aquaworldu, který nejen za nepříznivého počasí nabízí několik vodních atrakcí, přes nově zbudovanou celoročně provozovanou atraktivní lipenskou bobovou dráhu až třeba po množství kvalitních dětských hřišť.[9]

Co se týče hostů v oblasti agroturistiky, krom klasických činností spjatých s letní dovolenou jim můžou zařízení nabídnout: využití svatojánských slavností ke stavení a zapálení hranice, zpěv a tance u ohně, vycházky do luk spjaté se sběrem bylin, koupání, rybolov, sběr lesních plodů, vesnickou olympiádu nebo turnaj v míčových hrách, ukázky tradiční sklizně obilovin a píce, stavení panáků ze slámy, sběr ovoce, táboráky s pečením buřtů a brambor, slavnosti dožínky, pozorování zvěře v přírodě (Škodová Parmová, 2007).

Podzim „ Od vinobraní po výlovy“

Podzimní Lipensko láká svou jedinečnou barevností přírody, malebnými zákoutími a neopakovatelnými výhledy do okolí. V případě dobré dohlednosti je pak možné vidět z nejvyšších vrcholků hor i Alpy. Velkou předností lokality v podzimních měsících je i počet návštěvníků, který je v tomto období výrazně nižší oproti letním měsícům a je si možné vychutnat nejen poslední slunečné dny a oblohu, která se může zdát modřejší než kdy jindy, ale i poklid a pohodu hor. Příroda Lipenska je v tomto čase skvělým místem pro načerpání energii na každodenní starosti. Možnost využít mnoha kilometrů udržovaných cyklostezek a pěších turistických tras, anebo se svézt na bobové dráze či si zajezdit po Lipenském jezeře na jachtě. Rybáři se pak znovu uvelebují na březích jezera a řeky Vltavy, aby si užili romantiku rybaření ještě dřív, než jezero na několik dlouhých měsíců zamrzne.[9]

Co se týče hostů v oblasti agroturistiky, krom klasických činností spjatých s podzimní dovolenou jim mohou zařízení nabídnout: pečení posvěcených koláčů, výroba a pouštění draků, výroba zvířátek z nasbíraných kaštanů a žaludů, výroba postaviček ze slámy, možnost výroby loutek a sehrání loutkového představení, vyřezávání laviček a kolébek, účast na častých podzimních výlovech, sporadická účast na lovech zvěře, kurzy batikování a výtvarné činnosti, Mikulášská nadílka, výroba masek čertů, andělů a samotného Mikuláše.

(Škodová Parmová, 2007)

Zima „Od Vánoc do konce masopustu“

V průběhu několika uplynulých let se lipenský region stal vyhledávaným návštěvníckým a turistickým cílem i v zimním období. Důvodů je v této souvislosti několik. Oblast disponuje jak velmi dobrými klimatickými i přírodními podmínkami pro rozvoj zimní turistické sezóny, tak také širokou nabídkou různých druhů sportovních či relaxačních aktivit zajišťovaných mnoha rozličnými rekreačně-sportovními, ubytovacími, stravovacími a dalšími zařízeními, která vytvářejí kvalitní základnu pro prožití příjemné a spokojené zimní rekreace na Lipensku.

Zimní sezóna na Lipně je skvělým místem nejen pro vyznavače zimních sportů - běžkového nebo sjezdového lyžování, bruslení či nejrůznějších adrenalinových sportů, ale třeba také netradičních a osvěžujících výletů na sněžnicích. Na své si zde přijdou i všichni, kdo se chtějí rekreovat a relaxovat v romanticky zasněžené krajině

Šumavy. Ti pak mají možnost projíždět se zimní přírodou se psím spřežením, svézt se na bobové dráze, odpočívat v aquaparku anebo zajít do některé z místních restaurací či kaváren.

Lipenská příroda nepozbývá na své kráse ani v období zimy. Ba naopak, při svých výletech po okolí a do nejrozmanitějších zákoutí Šumavy máte jedinečnou příležitost vychutnat si nádherné zimní přírodní scenérie, které potěší Vaši duši.[11]

Co se týče hostů v oblasti agroturistiky, krom klasických činností spjatých s letní dovolenou jim můžou zařízení nabídnout: kurzy pečení vánočního cukroví, vyřezávání Betlémů, vyučování podmalby na skle, výrobu svíček, nabídku prožití staročeských Vánoc s tradičními obyčeji, ukázka tradiční zabíjačky, zimní sporty pro děti a dospělé, stavění sněhuláků, účast na masopustních průvodech a výroba masek, draní peří, kurzy masopustních pokrmů, kurzy hraní na tradiční hudební nástroje (Škodová Parmová, 2007).

3.2.2. KULTURA A HISTORIE LIPENSKA

Historie a kultura Lipenska je velmi bohatá, což dokazuje mnoho místních muzeí, galerií, kostely, kostelíčky, kláštery, tvrze, hrad, místní rarity, světská architektura. Jejích historická hodnota je o to větší, že se v mnoha případech jedná o jedinečné stavby, které jsou svou architekturou, umístěním či jinými charakteristikami v České republice zcela unikátní.

Tematické zaměření expozic je velmi rozmanité a vskutku netradiční - expozice věnované v minulosti zaniklým, případně znovu obnoveným tradicím, významným osobnostem nerozlučně spjatým s tímto malebným koutem jižních Čech, anebo technickým památkám či prostě osobité historii regionu. Stejně jako mnoho poutních míst a vycházkových tras, spjatých s osobností nejznámějšího "básníka a spisovatele Šumavy" Adalberta Stiftera. V jeho rodném domku v **Horní Plané** je možnost seznámení se s jeho dílem. Při návštěvě dalších rozmanitých výstav pořádaných v průběhu roku také možnost poznání mnoha historických míst, tradic a kulturních památek regionu.

Historické památky Hornoplánska

Oblast Hornoplánska se vyznačuje velkou rozmanitostí zdejších památek. Černá v Pošumaví je kupříkladu známa nejen několika působivými sakrálními stavbami, ale také historickými budovami bývalého pivovaru či mlýna postaveného Jakubem Krčínem z Jelčan, připomínkou těžby grafitu v okolí obce Mokrá je portál vyústění Josefovské štolý. Horní Planá naproti tomu vstoupila do širokého povědomí návštěvníků především díky osobnosti Adalberta Stiftera a jemu věnovaným památkám a poutním místům, která básník za svého života rád navštěvoval. V Hořicích na Šumavě pak vedle tradice pašijových her můžeme obdivovat například městský pranýř nebo dominantu obce, kostel sv. Kateřiny.

Historické památky Volarska

Volarsko je známé především unikátními dřevěnými domy alpského stylu, které se nacházejí jak v centru celé lokality, městeč Volary, tak také ve vesnické památkové rezervaci - vísce Dobrá. Dominantami menších obcí Ktiš a Zbytiny jsou sakrální stavby.

Historické památky Stožeka

Tradičním turistickým cílem Stožeka je poutní kaple Panny Marie z konce 18. století, která byla postavena v místě vývěru pramene léčivé vody, kde se setkávaly tři křížové cesty (ze Stožce, Českých Žlebů a Dobré). Kvůli léčivému prameni a zázračnému obrazu Panny Marie byla kaple v minulosti hojně navštěvovaná českými i bavorskými poutníky.

Nedaleko obce Strážný se uprostřed lesů na skalnatém ostrohu východně od vrcholu kopce Strážný (1135 m) ukrývá zřícenina hradu Kunžvart. Turisticky značená cesta k ní vede přes vyvýšeninu Vyhlídka, kde stojí kaple Panny Marie Pomocné z r. 1834. Zřícenina je pozůstatkem hradu Königswarte („Královská stráž“), který v 1. polovině 14. století nechal vystavět panovník na ochranu vimperské větve Zlaté stezky.

Historické památky Vyšebrodka

Mezi bezesporu nejvýznamnější historické památky Vyšebrodka patří Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě, který je rovněž jednou z nejznámějších kulturních památek v Jihočeském kraji. V nedalekých Loučovicích pak můžete

navštívit dva historické kostelíky. Nachází se tu Poštovní muzeum, které mapuje dějiny poštovníctví od 16.století až po současnost.

Historické památky Lipna

Za návštěvu stojí informační centrum Vodní elektrárny Lipno, které nabízí množství informačních panelů, názorný model elektrárny, videoprojekci či prohlídku provozu samotné elektrárny. Jedny z nejvýznamnějších sakrálních staveb této oblasti se nachází na pravém břehu Lipenského jezera. Jedná se především o Farní kostel svatého Filipa a Jakuba v Přední Výtoni a nedaleký Kostel Božího Těla ve Svatém Tomáši. Ve Svatotomášském pohoří se také nachází zřícenina nejvýše položeného hradu v Čechách, Vítkova Hrádku (někdy také známá pod jménem Vítkův Kámen). Obec Frymburk se může rovněž pyšnit několika významnými historickými objekty.

Další muzea jsou Muzeum Schwarzenberského plavebního kanálu ve Chvalšínách.

Technické památky

Technické památky Lipenska dokládají neobyčejnou činnorodost a vynalézavost místních obyvatel, s níž dokázali řešit nejpalcivější problémy příhraniční oblasti vyplývající z drsných přírodních podmínek a jsou mnohdy zcela unikátní ukázkou technické vyspělosti a umu zdejších stavitelů, kteří bez výraznějších zásahů do nespoutané šumavské přírody vytvořili skutečné technické i architektonické skvosty a v mnoha případech jsou i stále funkční.

Na Lipensku se tak můžete kupříkladu seznámit s historickou tradicí plavení dřeva, splavňovaného Schwarzenberským kanálem a dále pak po řece Mühl, později po Vltavě. S bohatou dřevařskou tradicí regionu souvisí také stavba loučovických papíren. Nezkrotnosti toku Vltavy v úseku mezi Loučovicemi a Vyším Brodem bylo využito k výstavbě vyšebrodské elektrárny, ve své době zcela nevídané stavby a prakticky první velké hydrocentrály na území tehdejší Rakousko-Uherské monarchie. Jedním z téměř zapomenutých šumavských unikátů je také vodní rozvaděč v obci Želnavá.

3.2.3. SLUŽBY A REKREAČNÍ MOŽNOSTI LIPENSKA

Lipenská nabídka sportovních atraktivit, relaxačních pobytů či kulturně-společenských akcí se rovněž neobejde bez odpovídající nabídky doprovodných služeb, které dále doplňují a rozšiřují možnosti trávení volného času na Lipensku.

V regionu Lipenska se nachází celá řada půjčoven sportovního vybavení, které disponují nejrozmanitější nabídkou vybavení a sportovních doplňků pro trávení aktivní dovolené. Početné je zejména zastoupení půjčoven kol a cykloturistického vybavení, vybavení pro vodní sporty (lodčky, kanoe, rafty). V souvislosti se zvyšující se oblibou adrenalinových vodních sportů se rozšiřuje nabídka pro příznivce windsurfingu či kiteboardingu, kvalitním zázemím oplývá také nabídka rybářského vybavení. V období zimy jsou pak zájemcům o lyžování k dispozici špičkově vybavené půjčovny lyží a lyžařského vybavení. Díky vybudování moderního Sportovního areálu Kramolín - Lipno nad Vltavou došlo k vytvoření skvělých podmínek nejen pro realizaci aktivit v zimní sezóně, ale také v průběhu ostatních ročních období. Prostory areálu lze využít pro travní lyžování, Nordic Walking, adrenalinový sjezd na horských kolech či jako výchozí pro pěší turistiku a cykloturistiku (horská kola) na navazujících turistických trasách. V areálu se také nachází tréninková umělá horolezecká stěna.

Skvělou lipenskou atrakcí pro návštěvníky všech věkových kategorií je také bobová dráha v Lipně nad Vltavou, na níž můžete prožít chvíle vzrušení a zábavy z rychlé jízdy, stejně jako poklidné romantické sjezdy s výhledem na jezero při západu slunce.

Nezbytným doplňkem nabídky sportovních aktivit jsou možnosti relaxace, wellnes a péče o tělo, jakož i nejrůznější tematické programy pro firmy i jednotlivce (sportovní, kulturní, poznávací). Mimořádná rozloha nedotčené přírody, bohatství kulturních památek a komplexní nabídka služeb vytváří výborné podmínky pro celoroční realizaci prožitkových a kondičních programů.

Vhodným prostředníkem k získání podrobnějších informací o regionu a jeho jednotlivých destinacích, aktuální či připravované kulturní a programové nabídce, možnostech ubytování a stravování, sezónních a mimosezónních aktivitách nebo tipech pro zpestření dovolené na Lipensku jsou lipenská informační centra.

3.2.4. INFORMAČNÍ CENTRA

V oblasti Lipenska působí v současné době 7 turistických center, která poskytují informace o regionu, o aktuálním přehledu kulturních a sportovních akcí, nabízejí propagační materiály, zajišťují prodej map a pohlednic, fotografických materiálů a suvenýrů, denního tisku, dále poskytují informace a zprostředkování ubytování a v některých případech také on-line rezervace pobytů či možnost využití internetu apod.

Infocentra:

- **INFOCENTRUM LIPNO**
Lipno nad Vltavou 87, 382 78 Lipno nad Vltavou
Tel.č.: +420 731 410 800, e-mail: infocentrum@lipno.info, www.lipno.info
- **INFOCENTRUM ČERNÁ V POŠUMAVÍ**
Černá v Pošumaví 30, 382 23 Černá v Pošumaví
Tel.č.:+420 725 949 849,e-mail:infocerna@cernavposumavi.cz,
www.infocerna.cz
- **INFOCENTRUM VYŠŠÍ BROD**
Náměstí 104, 382 73 Vyšší Brod
Tel.č.:+420 380 746 627,e-mail:infocentrum@vyssibrod.cz,
www.mestovyssibrod.cz
- **KULTURNÍ A INFORMAČNÍ CENTRUM HORNÍ PLANÁ**
Náměstí 8, 382 26 Horní Planá
Tel.č.: +420 380 738 008,e-mail: info@horniplana.cz, www.horniplana.cz
- **INFOCENRUM VOLARY**
Česká 71, 384 51 Volary
Tel.č.: +420 388 333 259, www.mestovolary.cz

- **OBČANSKÉ SDRUŽENÍ VÍTKUV HRÁDEK**
U jeslí 169/4, 370 04 České Budějovice
Tel.č.: +420 606 710 171,e-mail: kovacicin@komi.cz, www.vitkuvhradek.cz
- **IS SPRÁVY NP a CHKO ŠUMAVA**
Horní Planá, 382 26 Horní Planá
www.jiznicechy.cz

Jihočeské pohádkové kanceláře

V rámci projektu „Jižní Čechy pohádkové“ fungují v regionu Lipenska také tzv. pohádkové kanceláře. Pro rodiny s dětmi a dospělí s dětskou duší jsou zde k dispozici nejen tradiční turistické informace a služby, ale také mnoho suvenýrů, propagačních materiálů a pozvánek na akce pořádané v jihočeském pohádkovém království.

- TIC ASK Nová Pec
- Turistické centrum Atlas Přední Výtoň

3.2.5. ZAJÍMAVOSTI OBLASTÍ LIPENSKA

Vyšebrodsko

Nachází se v nejjižnější části Lipenska. Tuto oblast lze vymezit jako území táhnoucí se od hráze Lipenské vodní nádrže přes obec Loučovice po město Vyšší Brod, případně až k hraničnímu přechodu Dolní Dvořiště/Wulowitz.

Lipno

Aglomerace Lipno nad Vltavou - Frymburk patří mezi nejvýznamnější a nejvyhledávanější turistické lokality Lipenska. Destinace se nachází v jižní části regionu Lipenska u vodní elektrárny Lipno, její součástí je i okolí Přední Výtoně, která je situována na pravém břehu Lipenské vodní nádrže a je příhodným výchozím místem pro turistické a poznávací výlety v příhraniční části Šumavy. Oblast každoročně navštíví velké množství nejen českých, ale ve velké míře i zahraničních turistů, jejichž počet se každoročně zvyšuje. Četnými hosty jsou zejména turisté z

Nizozemská, kteří si oblíbili především lokalitu Marina Lipno v Lipně nad Vltavou. V souvislosti s rozvojem cestovního ruchu byly v oblasti vybudovány ubytovací, stravovací, kulturně-společenská, sportovně-relaxační a další zařízení, jež návštěvníkům nabízejí nové moderní a kvalitní služby pro příjemné strávení jejich pobytu.

Hosté, jež zavítají do destinace Lipno - Frymburk se rozhodně nebudou nudit, mají zde jedinečnou příležitost nejen pro celoroční sportovní vyžití - pěší nebo cyklovýlety, koupání, jachting, sjezdové nebo běžkové lyžování apod., ale i pro relaxaci a odpočinek v příjemném prostředí šumavských hor.

Hornoplánsko

Hornoplánsko je vyhledávanou rekreační lokalitou nabízející nejen romantickou přírodu, ale i sport, zábavu a poučení. Poklidnou turistickou destinaci Hornoplánska lze vymezit od ústí horního toku řeky Vltavy do Lipenské vodní nádrže u Nové Pece, přes centrum lokality Horní Planou, až k Černé v Pošumaví a k Hořicím na Šumavě. Oblast svým návštěvníkům nabízí nejen krásnou přírodu Národního parku a Chráněné krajinné oblasti Šumava, ale i příležitosti pro sportovní vyžití u Lipenské vodní nádrže a v jejím okolí.

StožECKO

StožECKO se nachází severozápadně od Lipenské nádrže v česko-německém pohraničí. Destinace je charakteristická krásnou přírodou a hlubokými šumavskými lesy Národního parku, proto se jí někdy nadneseně říká „země na konci světa“. Oblastí StožECKA protéká horní tok řeky Vltavy - Teplá Vltava se svým přítokem Studenou Vltavou, nachází se zde významná šumavská rašeliniště a další chráněné přírodní památky a významné přírodní útvary (např. StožECKÁ skála) a lokality (např. Třístoličník). V destinaci StožECKA se dochovalo několik dosud obydlených osad České Žleby, Černý Kříž a Dobrá, které bývají využívány především k rekreačním účelům, i mnoho pozůstatků z dávno opuštěných „bývalých osad“ Nové Údolí, Krásná Hora, Radvanovice či Horní Cazov.

K památkám a významným přírodním útvarům vede mnoho turistických a naučných stezek lišících se svojí náročností (převýšením) a délkou. Na své si zde přijdou i cyklisté, pro které je připraveno mnoho kilometrů tras a stezek. Po letní sezóně se v

lokality úspěšně rozvíjí i zimní turistická sezóna, kdy se Stožecko stává vyhledávaným cílem běžkařů, na které zde čekají upravované bílé stopy.

Volarsko

V severní části Lipenska se nachází destinace Volarsko, která je známá nejen krásnou přírodou a hlubokými hustými šumavskými lesy, ale i místní dřevařskou tradicí a jedinečnou alpskou architekturou. Kromě největší obce Lipenska - města Volary - patří do volarské oblasti i menší obce Ktiš a Zbytiny se sakrálními stavbami. Dodnes dochované roubené nebo poloroubené domy alpského stylu jsou vzácnou kulturní památkou a spolu s přírodou a dřevařskou tradicí i nejvýznamnějšími turistickými lákadly Volarska. Svéráznost těchto obydlí má svůj původ v kombinaci stylů původního šumavského domu a alpského typu domu, který sem v 16. století přinesli chovatelé dobytka z Tyrol a Štýrska. Historický a kulturní význam těchto staveb dokládá i skutečnost, že mnoho volarských venkovských usedlostí vybudovaných v alpském stylu bylo zahrnuto mezi chráněné nemovité kulturní památky, obec Dobrá u Volar byla dokonce v této souvislosti v roce 1995 vyhlášena Vesnickou památkovou rezervací.

Destinace Volarsko je na rozdíl od převážně rekreačního charakteru lokalit v oblasti Lipenského jezera velkým lákadlem především pro pěší a cykloturisty, ale i pro zájemce o poznání místní dřevařské tradice, se kterou se mohou seznámit jak v místním muzeu, tak i při každoročních volarských slavnostech dřeva anebo při procházce městem.

4 METODIKA PRÁCE

4.1 STUDIUM LITERÁRNÍCH ZDROJŮ

Prvním krokem bylo zpracování literární rešerše a seznámení se tak s danou problematikou. V této teoretické části byly vymezeny pojmy jako cestovní ruch, venkov, venkovský prostor, venkovská turistika, její druhy, pozitiva a negativa venkovského cestovního ruchu, ekofarma, charakteristika regionálního kontextu pro empirické šetření a charakteristika Lipenska jako turistické destinace. Rešerše byla zpracována na základě dostupných tištěných a elektronických publikací.

4.2 VÝBĚR VHODNÉ LOKALITY PRO VLASTNÍ ŠETŘENÍ

Bylo vybráno Vyšebrodsko a v něm Ekofarma Křížové pole a Kemp Pod Hrází Vyšší Brod. Nejdříve bylo zjišťováno kolik ekofarem a kempů se na Vyšebrodsku nachází a splňuje předpoklady, např. dostupnost od většího města, obsazenost, výtěžnost v rámci venkovské turistiky. Ekofarma Křížové pole a Kemp Pod Hrází tyto kritéria splňují.

4.3 DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Analýza venkovské turistiky na Ekofarmě Křížové pole a na Kempu Pod Hrází byla provedena na základě literatury, internetových portálů, ale hlavně na základě empirického šetření v terénu, dotazníkového průzkumu a SWOT analýzy. Objekty byly osobně navštíveny na podzim v roce 2013 a v létě 2014, kde byly informace a fotodokumentace osobně vytvořené. Byly použity 2 typy dotazníků - jeden pro Ekofarmu a druhý pro Kemp. (viz. příloha)

Dotazníkové šetření bylo provedeno kombinací osobního a písemného dotazování a proběhlo: na Ekofarmě v listopadu 2013 a na Kempu v červnu 2014. Dotazování byly náhodně vybraní respondenti z ubytovaných hostů. Celkem bylo

vyplněno na Ekofarmě 9 dotazníku a na kempu 23 dotazníků. Následně byly dotazníky vyhodnoceny pomocí programů Microsoft Word a Excel.

Dotazníkové šetření bylo provedeno formou osobního dotazování, pozorování a pobytu v objektech, nikoli formou elektronického získávání dat a bylo mnohem plodnější jak z pohledu získaných informací, tak i z vytvoření si vlastního názoru na danou problematiku.

5 VÝSLEDKY – EMPIRICKÉ ŠETŘENÍ

5.1 VYŠEBRODSKO

Vyšebrodsko, (viz Obr. 8) nejjižnější kout naší republiky, oplývá nezvykle velkým počtem přírodních krás. Na své si zde přijdou především milovníci vzdušných skalních vyhlídek. Zkrátka nepřijdou ani ti, kteří vyhledávají na svých toulkách přírodou klid a netouží po zástupech rekreatantů, kterými se tu hemží u nedalekého Lipna. Ačkoliv až sem k Vyšebrodskému průsmyku zasahuje nejvýchodnější část Šumavy, není tato oblast masově navštěvována.

Jedním z důvodů je možná i to, že je tu vyhlášen "pouze" přírodní park. Někomu se pak může zdát území v porovnání s centrální Šumavou méně atraktivní. Skutečnost je však překvapivě jiná. Mrazové sruby a srázy, skalní hradby a další skalní útvary vyvinuté v žulových horninách lipenského masívu vystupují od Přední Výtoně až k Vyššímu Brodu a svými často bizarními tvary lákají turisty.

Snad nejslavnější turistickou atrakcí je bezesporu Čertova stěna. Jelikož ji těsně míjí frekventovaná silnice, je toto místo oblíbenou zastávkou. Krátká odbočka červené značky končí u okraje 50 metrů vysoké skalní stěny, pod kterou pokračuje rozsáhlé kamenné moře sestupující až k Vltavě. Nejkrásnější výhled nabízí vyčnívající skalní útes zvaný Čertova kazatelna. Oproti je hluboko zakleslé vltavské údolí a mohutná hora Luč.

Místo inspirovalo i Bedřicha Smetanu a Čertovu stěnu zvětšil ve své poslední dokončené opeře. Libreto zpracovala Eliška Krásnohorská a vycházela z místní pověsti, která spojuje vznik neobvyklých přírodních útvarů, jimiž se Vltava prodírá, s pekelnými mocnostmi. Podle staré legendy totiž majitel panství Petr Vok z Rožmberka málem našel smrt ve vlnách rozbouřené Vltavy.

Hluboko pod Čertovou stěnou se Vltava odpradávná prodírala sevřeným údolím skrz Čertovy proudy. Divoké řečiště plné obroušených balvanů se táhne od Loučovic až po Čertovu stěnu. Vltava tu má neuvěřitelný spád, peřej střídá peřej a mohutnou sílu toku dokazují oblé prohlubně obřích hrců naplněné vodou. Tomuto romantickému úseku řeky ale několikrát hrozila zkáza, neboť nesplavná část Čertových proudů pod

Čertovou stěnou v minulosti bránila plavbě vorů. Řeka však nad lidským úsilím o splavnění nakonec vždy zvítězila.

Divoká vodní síla Vltavy ale nedala spát těm, kteří ji chtěli zužitkovat. V roce 1902 byla dokončena hydroelektrárna Čertova stěna.

Okolí Loučovic nad Čertovými proudy nabízí několik pěkných skalních vyhlídek zpřístupněných po turistických značkách

Nejhezčím skalním útvarem je ale Čertovo kopyto, skalní věž s vychýleným skalním blokem ve tvaru kopyta [12].

Mezi bezesporu nejvýznamnější historické památky Vyšebrodka patří Cisterciácký klášter ve Vyšším Brodě, který je rovněž jednou z nejznámějších kulturních památek v Jihočeském kraji. Dále se tu nachází Poštovní muzeum. V nedalekých Loučovicích pak můžete navštívit dva historické kostelíky. Nachází se tu Poštovní muzeum, které mapuje dějiny poštovníctví od 16. století až po současnost.

Sportovní nadšenci se pak mohou zapojit do vodáckých aktivit na řece Vltavě (sjíždění Vltavy) a v této souvislosti využívat i služby nabízené vodákům, které zahrnují nejen půjčovny vodáckého vybavení, ale i vodácké kempy a doprovodné aktivity. V zimním období se pak Vyšebrodsko stává vyhledávanou lokalitou pro běžkové lyžování.

Obr. 8 Vyšebrodsko

[13]

5.1.1. ZÁKLADNÍ CHARAKTERISTIKA

Poloha a rozloha

Vyšebrodsko se nachází v nejjižnější části Lipenska. Tuto oblast lze vymezit jako území táhnoucí se od hráze Lipenské vodní nádrže přes obec Loučovice po město Vyšší Brod, případně až k hraničnímu přechodu Dolní Dvořiště/Wulowitz. Sousedí s Horním Rakouskem. Sídlem Vyšebrodka je Vyšší Brod. Obce sdružené v mikroregionu sú: Vyšší Brod, Loučovice, Horní Dvořiště, Přední Výtoň, Rožmberk nad Vltavou, Malšín.

Vodstvo a podněbí

Převážná část Vyšebrodka náleží k povodí řeky Vltavy a menší Vltavice. Jihozápadní část je odvodňována přítoky Dunaje. To má vliv i na klimatické poměry, neboť je zde silnější vliv teplého alpského proudění, což umožňovalo v minulosti pěstovat vinnou révu a chmel i v nadmořské výšce 850 metrů. [14]

Vyšebrodsko náleží ke dvěma klimatickým oblastem – k mírně teplé (MT5) a ke chladné oblasti (CH7). [15]

Geologie

Území patří ke krystaliniku vltavsko-dunajské oblasti zvané moldanubikum. Z hlediska stratigrafického jsou zde zastoupeny všechny hlavní stavební jednotky, tzv. série. Jednotvárná série krystalinika je charakterizována poměrně monotónní stavbou a kyselými horninami. [15]

5.1.2. VYŠŠÍ BROD

Historie města

Město se rozkládá okolo již neexistujícího brodu, na jehož místě překračovala Vltavu středověká kupecká stezka z Lince do Čech. Osada na místě města vznikla nejpozději ve 12. století a náležela k Rožmberskému panství. V roce 1259 zde Vok I. z Rožmberka založil cisterciácký klášter pro mnichy z Wilheringu a osadu s rozsáhlými pozemky v okolí jim daroval. Status města Vyšší Brod obdržel na základě dekretu císaře Františka Josefa I. v roce 1870. Většina obyvatel byla do roku 1945 německé národnosti, po odsunu došlo k dosídlení převážně nepůvodním obyvatelstvem. V roce 1959 byla na jih od města vytvořena železná opona, za níž zůstalo jen malé množství obyvatel ve vesničkách Studánky a Dolní Drkolná. Po otevření hranic v roce 1989 význam města silně vzrostl, neboť odtud vede přímá silnice na silniční hraniční přechod Studánky/Bad Leonfelden. Ve městě vznikla řada nových ubytovacích a stravovacích zařízení, drobných služeb (pekárna, různé prodejny převážně vietnamských majitelů) včetně nočních klubů. [21]

Poloha a rozloha

Vyšší Brod (německy Hohenfurth) je malé město v jižních Čechách. Leží na řece Vltavě na nejvýchodnější výspě Šumavy. Město je turisticky velmi atraktivní. Nachází se v něm cisterciácký vyšebrodský klášter a začíná zde díky Lipnu prakticky neustále splavný úsek toku Vltavy, který je nejnavštěvovanější vodáckou trasou v České republice. Vyšší Brod je nejjihnější obcí ČR; nejjihněji položený bod se nachází na katastru místní části Studánky, 48°33'9" s. š., 14°19'59" v. d. Průměrná nadmořská výška města činí 571 m. n. m. Celková rozloha katastrálního území Vyššího Brodu činí 69,76 km², skládá se z 9 místních částí a to Vyššího Brodu, Dolní Jílovice, Herbertov, Těchoraz, Dolní Drkolná, Hrudkov, Lachovice, Studánky a Svatomírov. [21]

Vodstvo

Městem protéká řeka Vltava, do které se vlévá Menší Vltavice a Bučinský potok. Ve Vyšším Brodě se nachází Horní a Dolní rybník. Vltava je hojně využívaná zejména vodáky, neboť u něj začíná splavný úsek dolní Vltavy. Mezi Vyšším Brodem a Boršovem nad Vltavou je vodácky Vltava nejfrekventovanější řekou v České republice (a zřejmě i v Evropě). Průměrně zde projede v sezóně 1 000 až 1 500 lodí denně, ale za obzvláště pěkného počasí se o víkendech, zejména kolem svátků 5. a 6. července může denní frekvence překročit i 2 500 lodí. Za vysokou popularitu řeky Vltavy může především dodržování stálého minimálního průtoku z přehradní nádrže Lipno II. Tento minimální průtok činí $6 \text{ m}^3/\text{s}$ a je dostatečný pro splouvání řeky v celém zmíněném úseku.[21]

Pěší turistika

Město i s okolím je turisticky vysoce atraktivní. Přímo na kraji města se nachází cisterciácký klášter, ve městě samém pak ještě děkanský kostel sv. Bartoloměje. V komplexu kláštera má své sídlo také Poštovní muzeum.

V těsné blízkosti města se nacházejí dvě poutní místa: Kraví hora na severu (pohanské obětiště) a Maria Rast am Stein na jihu (Marie odpočívající na kameni, poutní místo). Z přírodních zajímavostí je zde Přírodní park Vyšebrodsko (v podstatě celé území pravého břehu Vltavy) a národní přírodní rezervace Čertova stěna-Luč. Od kláštera do údolí Menší Vltavice vede naučná trasa Opatská stezka.[21]

Cykloturistika

V obci Vyšší Brod začíná tzv. šumavská cyklostezka, která vede po levém břehu Vltavy přes Čertovu stěnu a Loučovice k hrázi Lipenské přehrady. Odtud dále po levém břehu Lipna až do Nové Pece a do hloubi národního parku Šumava. Úsek cyklostezky Vyšší Brod - Nová Pec byl dokončen za příspěvku z fondu Phare v roce 1999. Po pravém břehu Vltavy a Lipna vede z Vyššího Brodu do Nové Pece druhá cyklostezka, která využívá staré vojenské asfaltové cesty. Tato cyklostezka je terénně náročnější, hned za obcí Vyšší Brod stoupá do poměrně strmého kopce,

navíc je povrch cesty značně poničen, s chybějícími kusy asfaltu a dírami, takže se doporučuje zde jezdit jen na horských kolech a se zvýšenou opatrností.[21]

Obyvatelstvo

Podle výsledků sčítání lidu, domu a bytů z 1.1.2014 žije ve městě Vyšší Brod 2533 obyvatel.[21]

Památky a turistické zajímavosti

Město Vyšší Brod má mnoho kulturních památek a turistických zajímavostí. A to: Socha Svatého Jána Nepomuckého, Pranýř a kašna, kašna se soškou sv. Floriána, Kostel Svatého Bartoloměje, Měšťanské domy, fara, Hotel Šumava, Činžovní dům, Stará radnice, škola, Kaple svatého Josefa, Jez s vorovou propustí, sochy na mostě, Vyšebrodský klášter, Socha Panny Marie Immaculaty, Troje boží muka, Boží muka, poutní místo Maria Rast.[21]

Z Vyššího Brodu, stejně tak i z Ekofarmy Křížové pole je možnost na výlety do Rožmberka (hrad), Sterntein – Rakousko (sjezdovky, v létě pěší turistika), Svatý Tomáš – Vítkův kámen, Lipenská přehrada, Bujanov (muzeum koněspřežky), Zřícenina hradu Louzek, Zámek Český Krumlov, Klášter Zlatá Koruna, Dívčí kámen, přívoz Frýdava – Frymburk, Aquapark Lipno, Trojmezí, Výlet parníkem – přístav Lipno, Kramolín (sjezdovka, bobová dráha, čtyřkolky), Boubínský prales, rašeliniště Kapličky, Chvalšiny (muzeum Schwarzenberského plavebního kanálu), rozhledna Klet, Schwarzenberský plavební kanál.

Obr. 9 Vyšebrodský klášter

[21]

**Obr.10 Vyrovnávací elektrárna
Lipno II**

[21]

5.2 EKO FARMA

Obr. 11 Logo Ekofarmy křížové pole

[16]

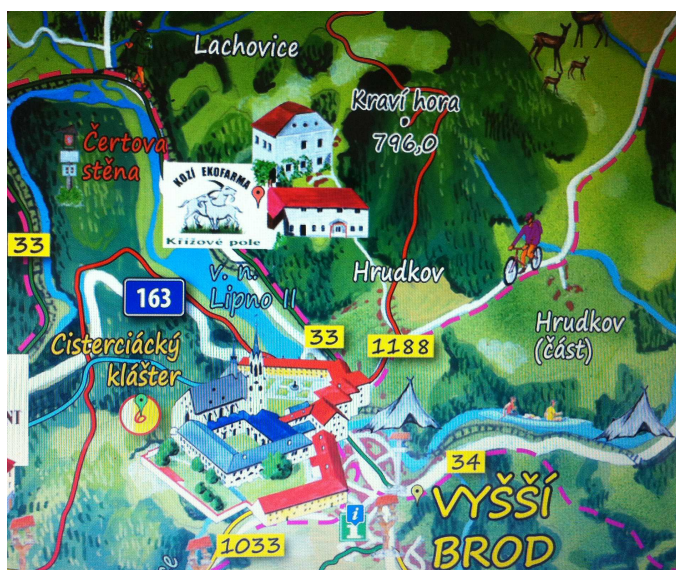
Poloha a rozloha

Rodinná Ekofarma Křížové pole (viz Obr 11) se nachází v romantické jihočeské krajině, na úpatí Kraví Hory nad Vyším Brodem v malé vesnici Lachovice, část města Vyší Brod. [16] (viz Obr č. 12)

Nachází se asi 2,5 km na sever od Vyšího Brodu. Lachovice leží v katastrálním území Hrudkov o výměře 12,25 km², v nadmořské výšce 665 m.n.m. [18]

Dopravní spojení je možné z Vyšího Brodu, ale jenom na kole, pěšky nebo autem. (osobní rozhovor)

Obr. 12 Mapa Lachovice

[17]

Historie farmy

Statek byl postaven r. 1774 cisterciáckým řádem. Předci Doležalových jej koupili ve 20tých letech minulého století při církevní reformě a začali zde hospodařit. Po vypuknutí 2. světové války byla rodina odsunuta do středních Čech a sem „nasazen“ Rakušák, který statek zatížil dluhem u linecké banky, který rodina Doležalových splácela ještě v 60tých letech. Po válce se předci do vyrabovaného statku vrátili, ale nevydrželi zde dlouho. V roce 1952 jim byl znárodněn a několik let poté se museli opět a teď již natrvalo odstěhovat. Po roce 1989 rodina statek restituovala a obnovila rodinnou tradici hospodaření. Při opravách se snaží zachovat původní charakter stavby i stavitelské postupy. Statek je obklopen lesy, které skrývají celou řadu možností na procházky, cykloturistiku a samozřejmě i sběr lesních plodů. [16]

Co se týče památek nebo turistických zajímavostí, tak ve vesnici přímo kromě farmy a výstupu na Kraví horu se nic nenachází. Do okolí je ale spousta turistických a historických možností, viz. kapitola 6.1.2. (osobní rozhovor)

Vodstvo

Vesnicí protéká Lachovický potok, který pramení pod Kraví horou a vlévá se do Lipenské přehrady. Má délku 2,3 km a nemá žádné přítoky.[19]

Obyvatelstvo

V Lachovicích je evidováno 29 adres a trvale tu žije 19 obyvatel.[18]

Název Ekofarmy „Křížové pole“ je zvolen proto, protože ještě na německých mapách byl název „Kreuzfeld“, což znamená v překladu Křížové pole. Farma se od roku 1991 provozuje jako ekofarma pro veřejnost. Představuje velmi šetrný turismus. Nemá sice značku BIO, ale dodržuje normy pro ekofarmu, ale kvůli velmi finanční náročnosti neuvažují v nejbližší době ani o regionální značce (osobní rozhovor).

Pro majitelé je bohužel nevýhodou to, že nemůžou pěstovat krmivo pro svá zvířata. A to z důvodů, že je místo vysoce položeno, proto je neúrodné. Všechno krmivo kupují, což je i finančně náročné. Proto ekofarma pobírá dotaci, a to

800.000,-Kč ročně po dobu 5 let. V roce 2018 budou žádat o novou. Dotace se vztahuje na masný skot a pozemky (50 ha pozemku vlastních a 30 ha pozemku pronajatých). Prodej skotu se realizuje v České republice, ale i do zahraničí, ale v první řadě rozhoduje, kdo zaplatí v hotovosti.

Co se týče zaměstnanců, tak je to vysloveně rodinný podnik. Všechno si dělají sami ve čtyřech. Jak jsem říkala v úvodu, dělají se prohlídky farmy a majitelé mají i domácí výrobu sýrů, mléka, zavařenin a domácí vejce. Maso samozřejmě používají jen pro vlastní spotřebu. Hosté o tyto domácí výrobky mají velký zájem. Z Brna a Prahy pochází 90% hostů, 50% hostů je stálých a vždy se tam vrací. Rezervace na léto jsou ale nutné už v zimě.

Co se týče propagace, tak tu si zabezpečují sami. S nikým se nesítují. Propagace je pomocí letáku, vizitek, doporučení, webových stránek (vlastní webové stránky, www.penziony.cz), osobní propagace.

K vizím a cílům majitelů ekofarmy patří vybudovat vlastní mlékárnu, ale v současné době je to finančně náročné. Čeká se jen na finance. Dalším cílem je udržet určitý komfort pro zvířata a pro hosty, a aby byla stále poptávka po produktech jako kozí sýr, mléko apod.

Konkurenci nemá, resp. vůbec necítí, protože žádná farma se tady vůbec nenachází (osobní rozhovor).

Co se týče zvířat, tak chovají

- 2 koně – český teplokrevník
- 50 kusů dobytka – Masný symentál
- Kozy – krátkosrsté bílé hnedé a 1 kameronská
- 2 kozlové – Anglonubijský kozel
- Brojležský slepice
- 1 prase – plemeno Lantrace
- Ovce – Safolci
- Ryby – Kapr, Okoun
- 20 koček (viz dokumentace Příloha)

Všichni hosté mohou využívat venkovní ohniště, rybník určený ke sportovnímu rybaření, dětský koutek (houpačka, kruhy, provazový žebřík, trampolína). Majitelé

uskutečňují prohlídky po farmě. Je možnost vidět dojení koz, ochutnávku koziho mléka či sýrů, domácí výrobu jogurtů a sýrů různých příchutí – přírodní, česnekový, bazalkový, pažitkový, oregano, koriandr, pepřový, kmínový.

Ubytování ale i ostatní služby bylo cenově rozumné. Samozřejmě ceny jsou rozdílné v sezóně a mimo ni.

Ubytování

Ubytování je umožněno ve dvou apartmánech a dvou chatách. Apartmány se dají využívat celoročně, ale chaty jenom v teplejších měsících a to z důvodu, že jsou vybaveny a přizpůsobeny tak, aby odpovídaly prostředí. Při mém pobytu jsem byla ubytovaná v apartmánu a musím říct, že se mi líbil svoji jednoduchostí, aby odpovídal prostředí, ale zároveň i tím, že tam bylo všechno, jak má být. Hosté si tam vaří sami (osobní rozhovor).

První "velké" apartmá se skládá ze dvou ložnic, z nichž jedna je pro 5 osob (případně možnost přistýlky, má cca 40m²) a druhá pro 3-4 osoby. Dále sem patří velký obývací pokoj s krbem, plně vybavená kuchyně (mikrovlnná trouba, sklokeramická deska, trouba, rychlovarná konvice, lednice s mrazákem, samozřejmě je nádobí) a sociální zařízení. Toto apartmá má vchod ze zahrady, kde je k dispozici venkovní posezení se slunečníkem. Apartmá je určeno velké skupině hostů či dvěma rodinám s dětmi. [16] (viz Obr. 13-14)

Obr. 13 a 14 Velký apartmán

[20]

Druhé "malé" apartmá (viz Obr. 15) se skládá z ložnice pro 4 osoby, plně vybavené kuchyně (mikrovlnná trouba, sklokeramická deska, trouba, rychlovarná konvice, lednice s mrazákem, samozřejmě je nádobí) a sociální zařízení. Do apartmá se vchází přes terasu s posezením v zadní části domu.[16]

Obr. 15 Malý apartmán

[20]

První chata (viz Obr. 16) je dřevěná, v přízemí je spaní pro 3 osoby, kuchyňský kout s lednicí, mikrovlnnou troubou a rychlovarnou konvicí. Patro je přizpůsobeno na spaní. Má však omezenou nosnost a to cca do 250-300kg. Toaleta je vedle chaty, koupelna cca 30m vzdálena. (Určeno pro obě chaty současně.) Před chatou je posezení.[16]

Obr. 16 První chata

[20]

Obr. 17 Druhá chata

Druhá chata (viz Obr. 17) je pouze přízemní, spaní je pro 3-4 osoby, kuchyňský kout s lednicí, mikrovlnnou troubou a rychlovarnou konvicí. Toaleta je vedle chaty, koupelna cca 30m vzdálena. (Určeno pro obě chaty současně.) Před chatou je posezení.[16]

[20]

Apartmá – cenová relace

Letní pobyt (dle topné sezony, většinou květen - září)

jedno lůžko při pobytu min. týden 300 Kč

jedno lůžko při pobytu přes víkend 300 Kč

Zimní pobyt (dle topné sezony, většinou říjen - duben)

jedno lůžko bez ohledu na délku pobytu 360 Kč

Sleva pro děti do 7 let 50% z ceny lůžka v apartmá.

Chata – cenová relace

jedno lůžko s lůžkovinami 150 Kč

jedno lůžko s vlastním spacím pytlím 130 Kč

Zvířata

pes / kočka - den 50 Kč

kůň 300 Kč

Z obrázku 18, který obsahuje vyhodnocení terénu prostřednictvím SWOT analýzy vyplývají silné a slabé stránky, příležitosti a ohrožení Ekofarmy Křížové pole.

Obr. 18 SWOT analýza

VYHODNOCENÍ TERÉNU - SWOT ANALÝZA	
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none">- cena ubytování- samota, soukromí,- malá kapacita, klid- domácí produkty- malá zvířata pro děti- staré, ale zachovalé vybavení ubytování <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">- rekonstrukce starých budov- mlékárna	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none">- pro některé hosty samo vaření <p>Ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none">- zatím není, jedině vznik nové farmy

(vlastní šetření)

5.3. KEMPOVÁNÍ

Obr. 19 Kemp Pod Hrází

[22]

Poloha

Kemp (viz Obr. 19) se nachází na pravém břehu řeky Vltavy, hned pod hrází vodního díla Lipno II. Jde o klasický vodácký kemp, kde většina vodáků zahajuje sjíždění řeky Vltavy. [22]

Splavování řeky Vltavy je v současné době velmi vyhledávanou atraktivitou, která je podle mě nejen plnohodnotní dovolenou, ale i extrémním zážitkem. Odhodlání se podniknout splavování, umožní lidem získat plno zážitků, zároveň odpočinek, vidět nové zajímavosti měst a oblastí, kterými se projíždí, ale navázat i nové kontakty. Splavování Vltavy začíná v Autokempu Horní Vltavice a končí v kempu Rožnov v Českých Budějovicích. Mezitím je hodně zastávek (vid. Obr. 20). Ve Vyšším Brodě se začíná v Kempu Pod Hrází.

Kemp je oplocen a vstup je povolen pouze ubytovaným. Kromě stanování nabízí kemp 8 chat (celkem 32 osob) a 15 pokojů v nově postaveném vodáckém centru Vyšší Brod (ubytovna pro celkem 72 osob).

Kemp nabízí další služby (viz Obr.21-23) a to: půjčovnu lodí, občerstvení, parkování, vodácký obchod, půjčovnu kol, přepravu bagáže.

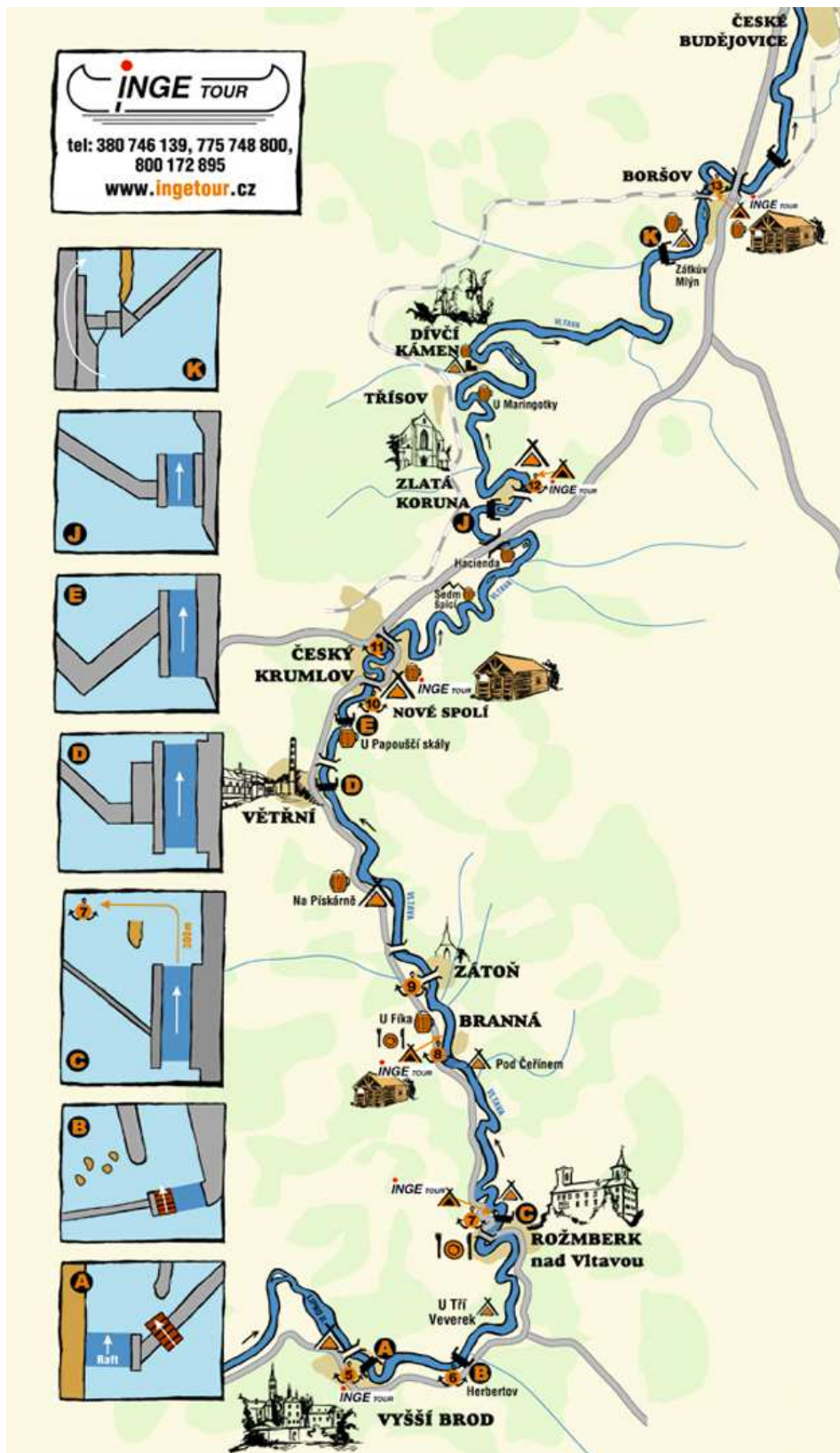
Provoz je celoroční.

Kemp je z důvodu zachování klidové zóny rozdělen na 2 části. Do ubytované části je vjezd auty pouze pro ubytované. Půjčovny lodí a ostatní vodáci mohou k nástupu na řeku zdarma využívat tzv. točnu u mostu přes Vltavu. Doba stání je zde omezena na 30 minut.

Kemp nabízí i stanování v zahradě patřící k Pensionu Inge 2. Rozsáhlá zahrada leží přímo na levém břehu řeky Vltavy, asi 150 m od půjčovny lodí Ingetour. Stanování je určeno pro rodiny s malými dětmi nebo skupiny, které hledají klidné prostředí. Je přístupná jenom hostům.[22]

Z kempu jsou možnosti na výlety do města Vyšší Brod a okolí, které jsem už vzpomínala v subkapitole Vyšší Brod.

Obr. 20 Mapa Vltavy

[22]

Obr. 21 Kemp

[22]

Obr. 22 Kemp

[22]

Obr. 23 Rafty

[22]

Obr. 24 SWOT analýza

Z obrázku 24, který obsahuje vyhodnocení terénu prostřednictvím SWOT analýzy vyplývají silné a slabé stránky a příležitosti a ohrožení Kempu Pod Hrází.

VYHODNOCENÍ TERÉNU - SWOT ANALÝZA	
<p>Silné stránky</p> <ul style="list-style-type: none">- cena ubytování- zážitek- velká kapacita- stravování- ubytování- parkoviště- možnosti na výlety- voda- dopravní dostupnost <p>Příležitosti</p> <ul style="list-style-type: none">- rozšíření kempu- vylepšení služeb	<p>Slabé stránky</p> <ul style="list-style-type: none">- masovost (omezenost služeb) <p>Ohrožení</p> <ul style="list-style-type: none">- vybudování dalšího kempu

(vlastní šetření)

5.4. DOTAZNÍKOVÉ ŠETŘENÍ

Dotazníkové šetření bylo nedílnou součástí bakalářské práce a jedním z jejích hlavních bodů. Úkolem bylo zjistit, jaký názor zastávají hosté k venkovské turistice na Ekofarmě Křížové pole, Kempu Pod Hrází ve Vyšším Brodě a jejímu okolí. Byly použity 2 dotazníky na každý objekt zvlášť, ale se stejnými otázkami pro porovnání. (viz příloha). Dotazníkové šetření se uskutečnilo na podzim 2013 a v létě 2014. Respondenti byli vybráni zcela náhodně a podle ochoty odpovídat. Předem bylo připraveno 11 otázek, kdy první 2 otázky sloužily k identifikaci respondentů podle jejich pohlaví a věku. Další otázky už byly voleny tak, aby z jejich vyhodnocení bylo jasné, jaký je postoj hostů k turistice na ekofarmě, kempu a okolí.

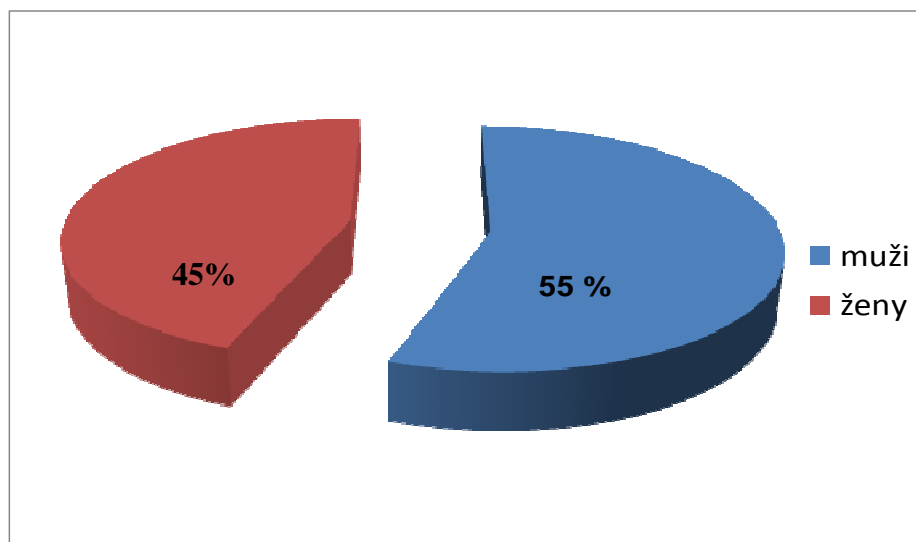
5.4.1. VYHODNOCENÍ

Pro vyhodnocení bylo použito celkem 32 dotazníků, 9 z ekofarmy a 23 z kempu.

Vyhodnocení první části dotazníku – charakteristika respondentů

První 2 otázky slouží k rozdělení respondentů podle pohlaví a věku. Ke znázornění mají posloužit 2 následující grafy (graf č.1 a 2).

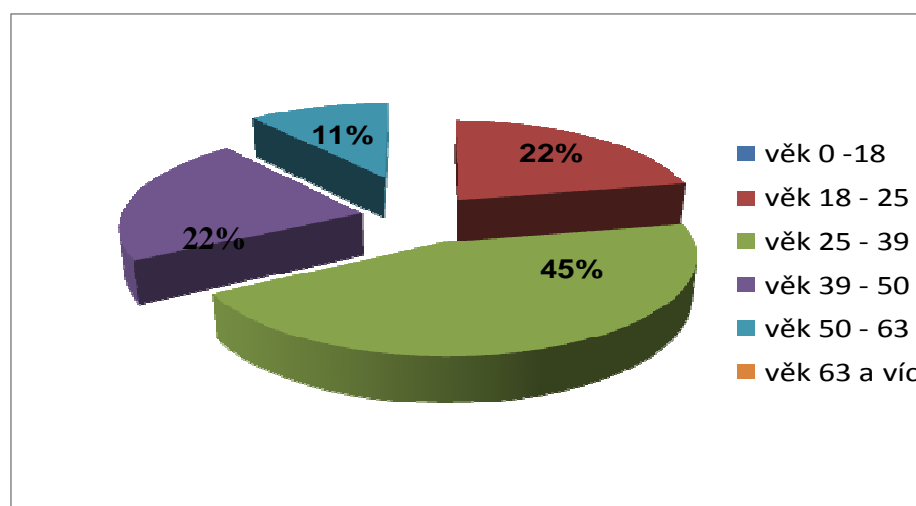
Graf 1 Struktura respondentů z hlediska pohlaví (ekofarma)

Zdroj: vlastní šetření

Z 9 dotazovaných bylo 55% mužů a 45 % žen (viz graf 1).

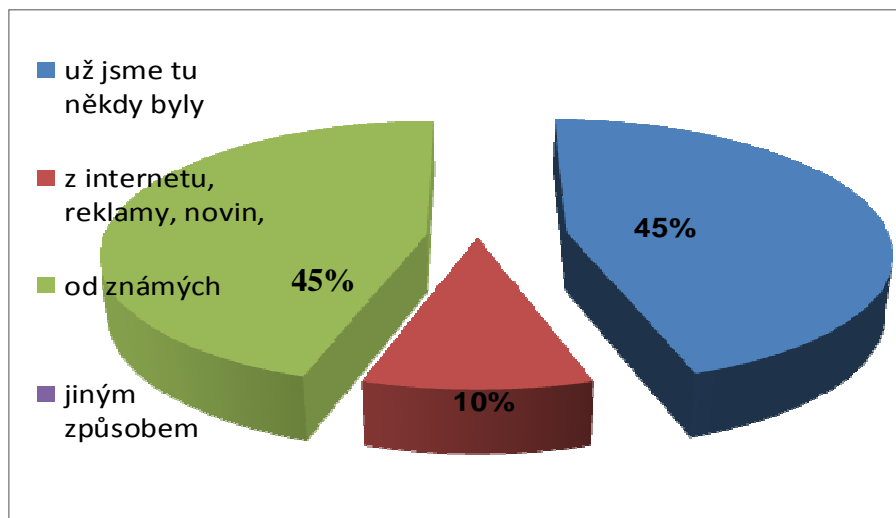
Graf 2 Struktura respondentů z hlediska věku (ekofarma)

Zdroj: vlastní šetření

Z tohoto grafu je patrné, jaké bylo věkové zastoupení dotazovaných respondentů. Největší zastoupení mají věkové kategorie 25-39 let (45%). Ve stejném počtu 39-50 let a 18-25 let (22%), ve věku 50-63 let (11%) a ve stejném počtu do 18 let a více než 63 let (0%).

Graf 3 Proč jste si vybrali právě tuto oblast?

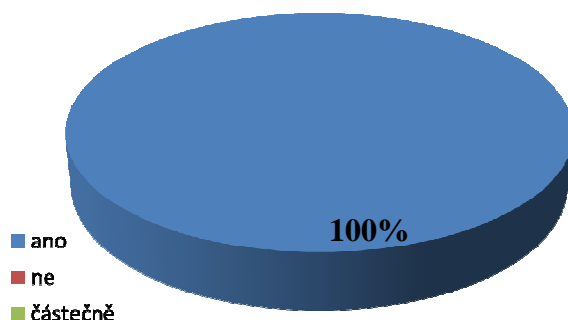
Zdroj: vlastní šetření

Největší zastoupení se 45% měly kategorie *už jsme tu někdy byly* a *od známých* (90%). 10% dotazovaných spadá do kategorie *z internetu, reklamy, novin a jiné propagace*. 0% *jiným způsobem*.

Vyhodnocení druhé části dotazníků

Druhá část tohoto dotazníku měla za úkol zjistit spokojenost hostů s Ekofarmou, možnost vyžití nejen pro dospělé, ale i pro děti, atraktivitu, zajímavostí a památky nejenom města, ale i okolí. Případné návrhy a zlepšení. Druhá část se skládá z 9 otázek a jejich vyhodnocení je znázorněno na grafech a vyjádřeních.

Graf 4 Byly jste spokojeni s chováním a přivítáním personálu?

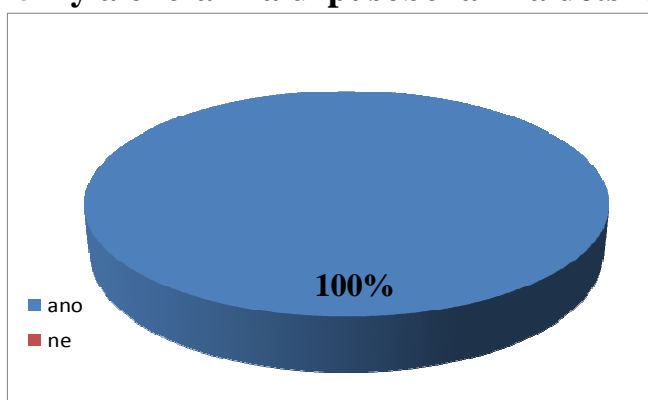
Zdroj: vlastní šetření

Jak je z grafu patrné, přesně 100% dotazovaných respondentů bylo spokojeno s chováním a přivítáním personálů.

Mezi nejčastější odpovědi, jestli **respondenti trávili celý pobyt jenom na ekofarmě** nebo poznávali i jiné atraktivity okolí, patřilo, že navštěvovali veškeré atraktivity, památky v okolí Vyššího Brodu, Českého Krumlova a Rožmberka. Využili také letní možnosti kempování a splavování řeky Vltavy.

Zdroj: vlastní šetření

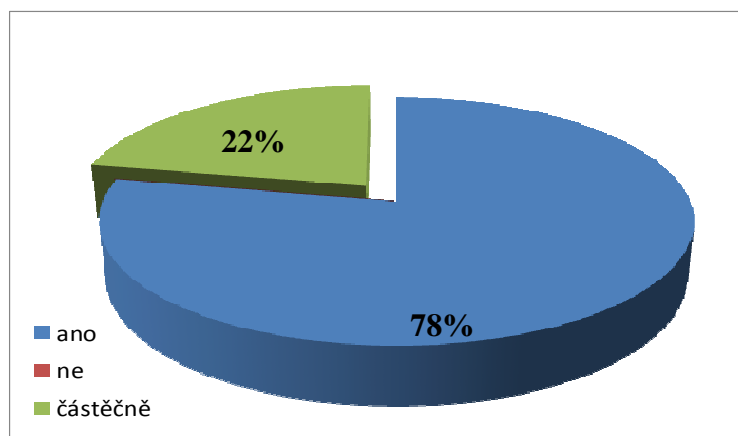
Graf 5 Byla ekofarma uzpůsobená i na dětské vyžití?

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu 5 je patrné, že 100% respondentů je spokojená s vyžitím pro děti, které ekofarma nabízí.

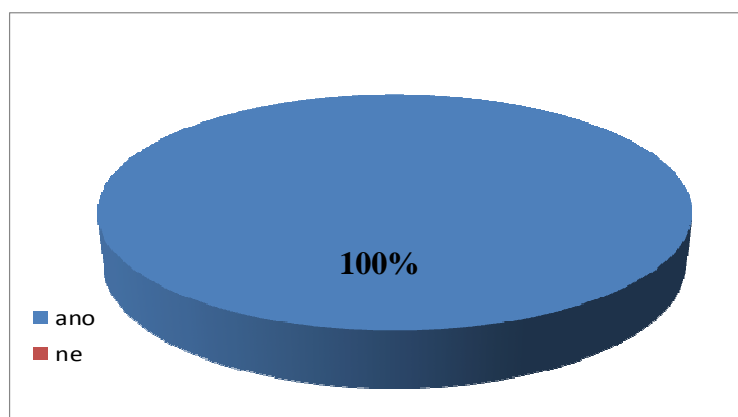
Graf 6 Splnil pobyt na ekofarmě vaše očekávání – princip jejího fungování?

Zdroj: vlastní šetření

Celých 78% dotazovaných je přesvědčeno, že ekofarma splnila jejich očekávání, i očekávání funkce ekofarmy.

Graf 7 Provozuje ekofarma zážitkovou turistiku?

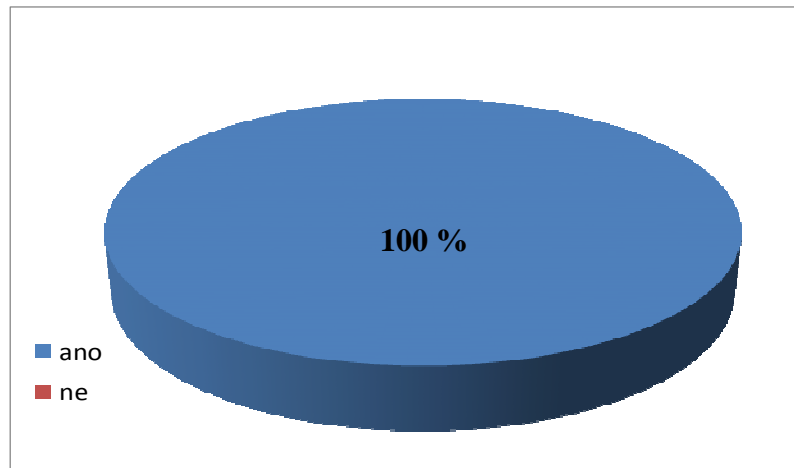
Zdroj: vlastní šetření

Z grafu je patrné, že 100% respondentů tvrdí, že ekofarma nabízí zážitkovou turistiku.

Mezi nejčastější odpovědi, **jakou zážitkovou turistiku** nabízí ekofarma patřilo, že je možnost se zúčastňovat při výrobě sýru, mléka, marmelád, dojení, krmení zvířat.

Zdroj: vlastní šetření

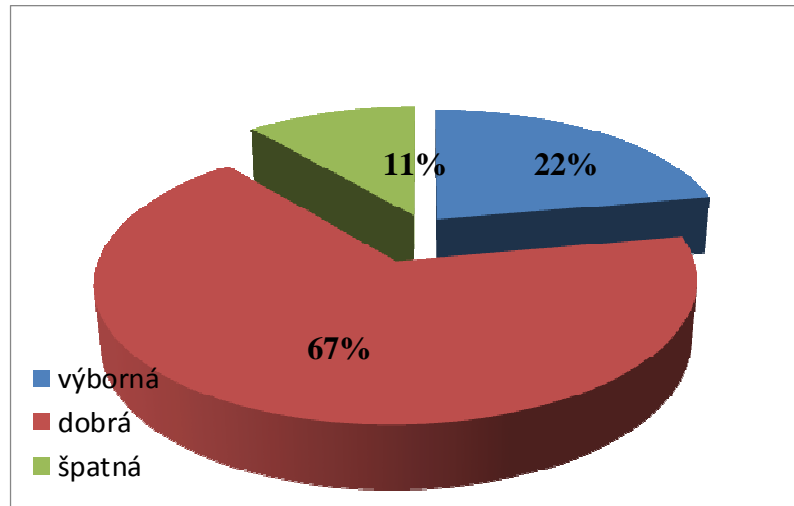
Graf 8 Je podle Vás v okolí ekofarmy rozvinutý cestovní ruch?

Zdroj: vlastní šetření

Celých 100% dotazovaných je přesvědčeno, že v okolí ekofarmy je velmi dobře rozvinutý cestovní ruch.

Graf 9 Ohodnoťte dopravní dostupnost

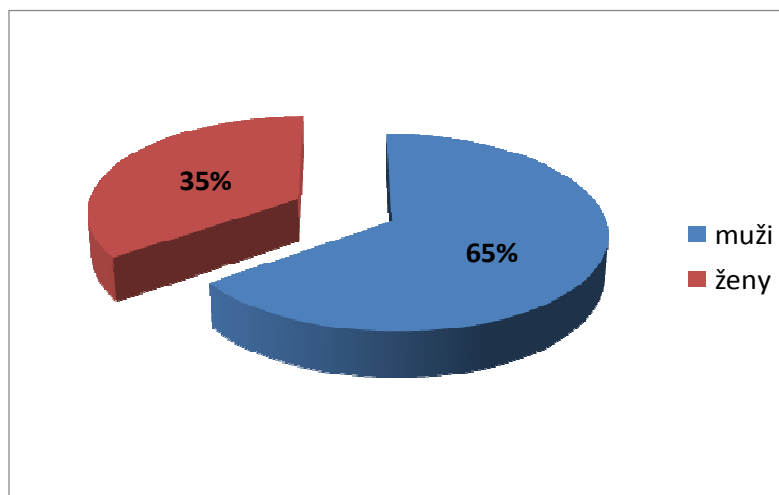

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky byla hodnocena dopravní dostupnost na ekofarmu. 67% dotázaných hodnotilo dostupnost na výbornou, pro 22% dotázaných byla dostupnost dobrá a jenom pro jednoho respondenta špatná. Musím ale zdůraznit, že dostupnost přímo na ekofarmu je jenom osobním autem, pěšky nebo na kole. Všichni

respondenti až na jednoho se dopravili vlastním prostředkem, proto byla pro ně dostupnost výborná, nebo dobrá.

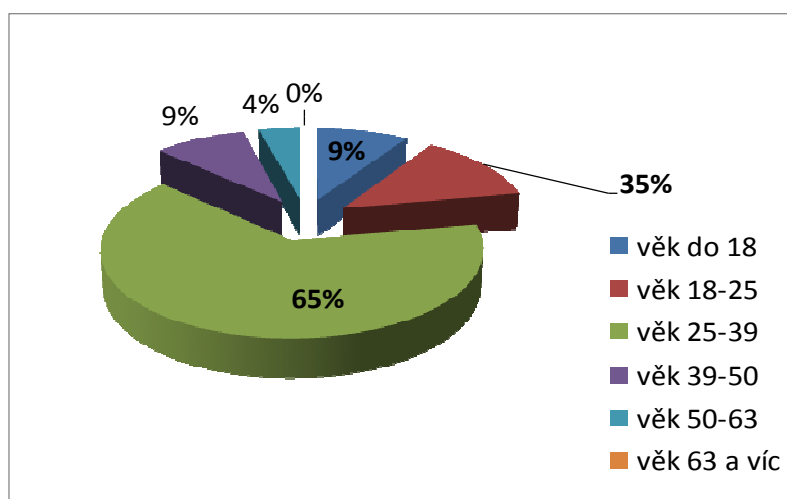
Graf 10 Struktura respondentů z hlediska pohlaví (kemp)

Zdroj: vlastní šetření

Z 23 dotazovaných bylo 65% mužů a 35 % žen (viz graf 10).

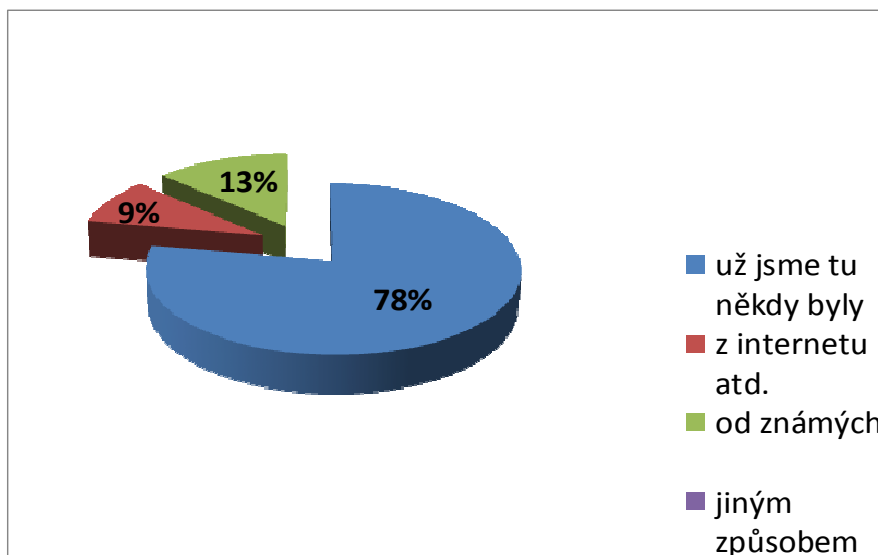
Graf 11 Struktura respondentů z hlediska věku (kemp)

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu č.11 je patrné, jaké bylo věkové zastoupení dotazovaných respondentů. Největší zastoupení mají věkové kategorie 25-39 let (65%), potom ve věku 18-25 let (35%). Ve stejném počtu 39-50 let a 0-18 let (9%), ve věku 50-63 let (4%) a více než 63 let (0%)

Graf 12 Proč jste si vybrali právě tuto oblast?

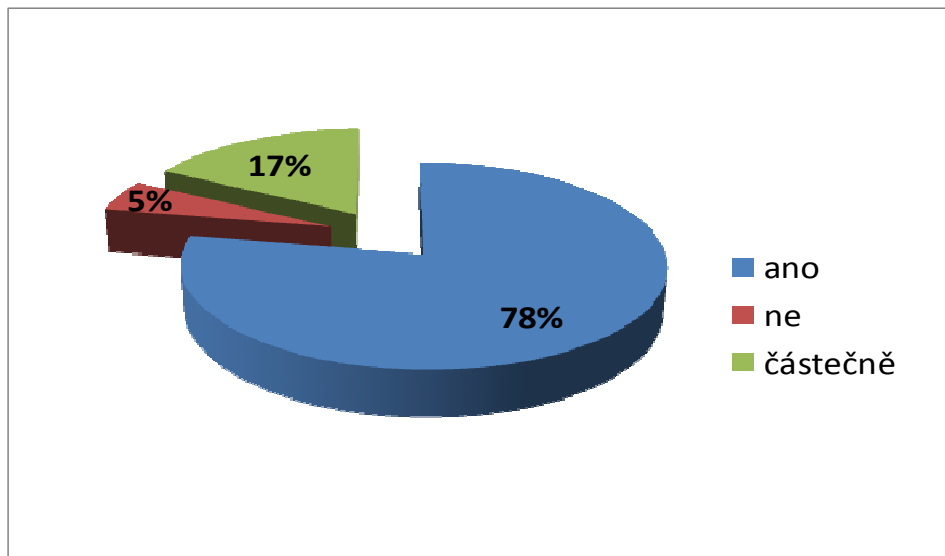
Zdroj: vlastní šetření

Největší zastoupení s 78% měla kategorie *už jsme tu někdy byli*. *Od známých* vědělo 13% dotazovaných. Do kategorie *z internetu, reklamy, novin a jiné propagace* spadá 9%. Splavování řeky je velice oblíbená možnost vyžití a většina dotazovaných ji opakuje několikrát během letního období.

Vyhodnocení druhé části dotazníků

Druhá část tohoto dotazníku měla za úkol zjistit spokojenost hostů s kempem, možnost vyžití nejen pro dospělé, ale i pro děti, atraktivitu, zajímavost a památky nejenom města, ale i okolí. Případné návrhy a zlepšení. Druhá část se skládá z 8 otázek a jejich vyhodnocení je znázorněno na grafech a vyjádřeních.

Graf 13 Byly jste spokojeni s chováním a přivítáním personálu?

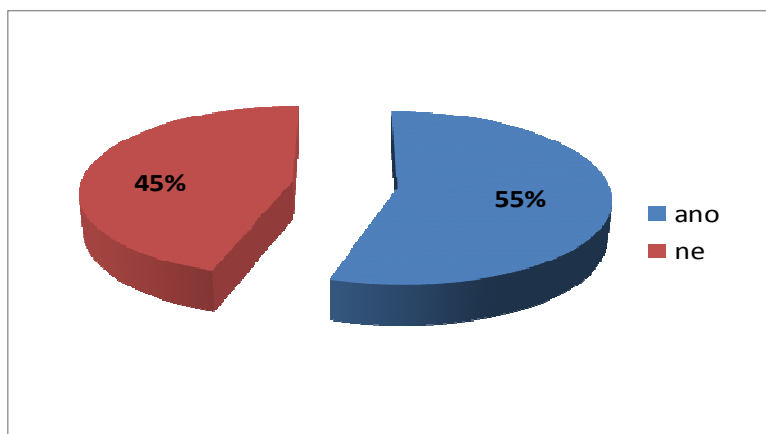
Zdroj: vlastní šetření

Jak je z grafu patrné, 78% dotazovaných respondentů bylo spokojeno s chováním a přivítáním personálů, 17% částečně a jenom 5% respondentů nebylo spokojeno.

Mezi odpovědi „**Poznávali jste i jiné atraktivity okolí, než jenom splavování řeky**“ velká většina odpověděla, že trávila čas na kempu, případně hned splavovala řeku. Jenom 2 lidé z 23 navštívilo atraktivity a památky ve Vyšším Brodě.

Zdroj: vlastní šetření

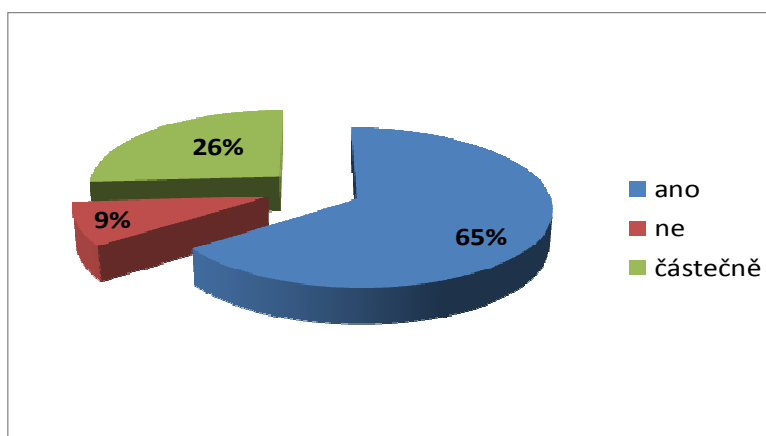
Graf 14 Byl kemp uzpůsobený i na dětské vyžití?

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu 14 je patrné, že 55% respondentů je spokojeno s vyžitím pro děti, které kemp nabízí a 45% respondentů není, z důvodu, že kemp celkově neposkytuje dětské služby, případně dětské hřiště. Ale respondenti, kteří mají děti, vidí dětské vyžití i v tom, že se děti zabaví u vody s jinými dětmi, s loděmi. Proto byly odpovědi tak půl na půl.

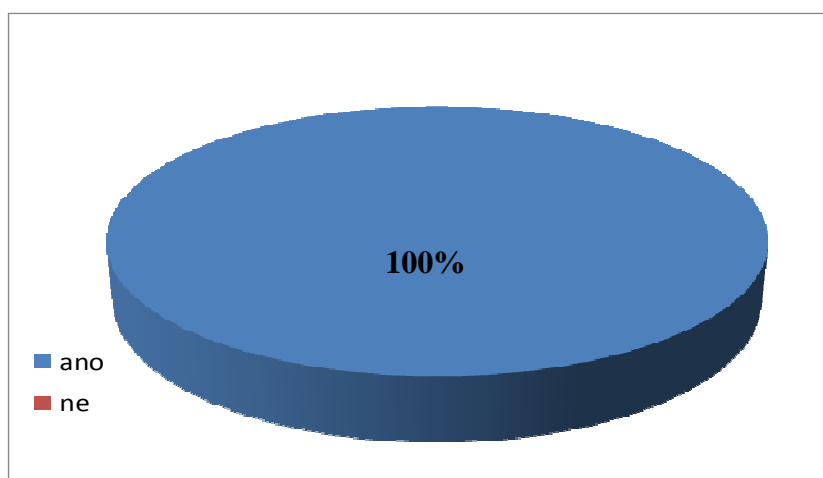
Graf 15 Splnil pobyt na kempu vaše očekávání – princip jejího fungování?

Zdroj: vlastní šetření

Celých 65% dotazovaných je přesvědčeno, že kemp splnil jejich očekávání, i očekávání funkce kempu, 26% částečně a 9% ne.

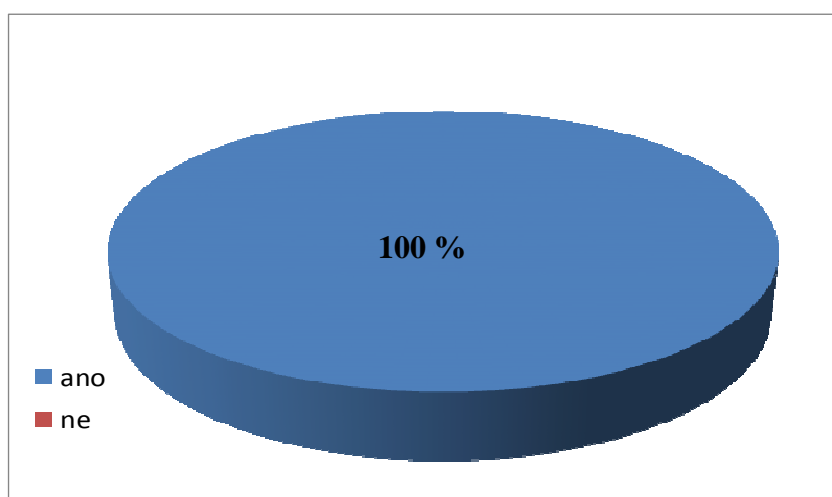
Graf 16 Kempování je také forma zážitkové turistiky, splňuje to také podle vás?

Zdroj: vlastní šetření

Z grafu je patrné, že 100% respondentů tvrdí, že kemp nabízí zážitkovou turistiku.

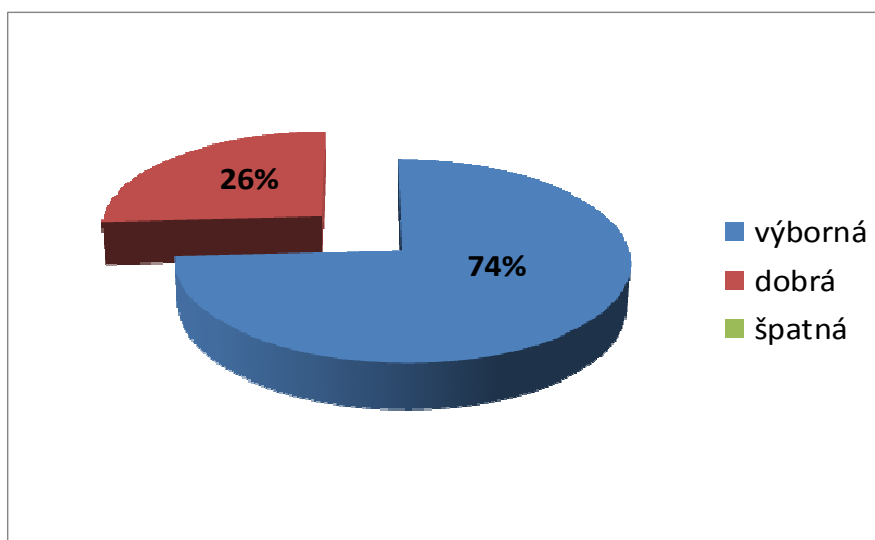
Graf 17 Je podle Vás v okolí kempu rozvinutí cestovní ruch?

Zdroj: vlastní šetření

Celých 100% dotazovaných je přesvědčeno, že v okolí kempu je velmi dobře rozvinutý cestovní ruch.

Graf 18 Ohodnoťte dopravní dostupnost.

Zdroj: vlastní šetření

U této otázky byla hodnocena dopravní dostupnost ke kempu. Dostupnost hodnotilo 74% dotázaných na výbornou, pro 26% dotázaných byla dostupnost dobrá a pro žádného respondenta nebyla špatná.

5.4.2. POROVNÁNÍ DOTAZNÍKŮ

Otázka č. 1 - Struktura respondentů podle pohlaví

Na ekofarmě odpovídalo na dotazníkové šetření 55% mužů, 45% žen a na kempu 65% mužů a 35% žen. Procentuálně je vidět, že u obou případů bylo větší zastoupení mužů.

Otázka č. 2 - Struktura respondentů z hlediska věku

Věkové skupiny byly rozděleny do 6 kategorií. V porovnání ekofarma/kemp se procenta kategorií lišila. V kategorii „0-18“ odpovídalo na ekofarmě 0 respondentů, na kempu 9%. V kategorii „18-25“ na ekofarmě 22%, na kempu 35%, v kategorii „25-39“ let – zásadní klientela - na ekofarmě 45%, na kempu 65%. Ve věku „39-50“ let na ekofarmě 22%, na kempu 9%, ve věku „50-63“ na ekofarmě 11%, na kempu 4% a ve věku „63 a více“ let neodpověděl ani jeden.

Otázka č. 3 - Proč jste si vybrali právě tuto oblast

U této otázky bylo hlavním cílem zjistit, z jakého zdroje pochází návštěvnost vybraných objektů. Co je nejlepší reklama pro ekofarmu a kemp. Ekofarmu jsi vybralo 2krát 45% respondentů z důvodů, že ji už navštívili a dostali dobré doporučení od známých. U kempu větší část – 78% respondentů objekt opakovaně navštěvuje, od známých je to jenom 13%. V nejmenším počtu byly objekty zprostředkovány prostřednictvím internetu, jiné propagace. Ekofarma 10% a kemp 9%. Z toho vyplývá, že nejlepší reklama je vlastní zážitek a dobré doporučení od známých.

Otázka č. 4 - Byly jste spokojeni s chováním a přivítáním personálu?

Na tuto otázku odpověděli dotazovaní u ekofarmy a kempu dost odlišně. Na ekofarmě byla 100 % spokojenost, na kempu 78% dotázaných odpovědělo ano, částečně 17%, ne 5%. Zde bych apelovala na to, že ekofarma je poklidný objekt venkovské turistiky a na kempu je masová návštěvnost během letního období. Takže to může způsobit i jiný přístup personálu.

Otázka č. 5 - Poznávali jste i jiné atraktivity/památky v okolí ekofarmy/kempu?

Tato otázka není znázorněna graficky a to z důvodu, že jsem chtěla od respondentů i jinou odpověď než ano a ne. Hosté ekofarmy – větší procento samozřejmě, využilo potenciál cestovního ruchu, venkova v okolí ekofarmy a Vyššího Brodu. Respondenti z kempu spíše ne, neboť ve Vyšším Brodě začíná splavování řeky Vltavy a to je pro většinu respondentů prvořadé.

Otázka č. 6 - Byla ekofarma/kemp uzpůsobená/ý i na dětské vyžití

U této otázky se odpovědi respondentů ekofarmy a kempu také dost lišily. U ekofarmy bylo vyžití dětí na 100% ano. Na kempu odpovědělo 55% respondentu ano a 45% respondentů ne. Důvod již uveden v textu výše.

Otázka č. 7 - Splnil pobyt na ekofarmě/kempu vaše očekávání – princip jejího fungování?

U této otázky byly odpovědi na ekofarmě a kempu poměrně vyrovnané jen s malými rozdíly. Pobyt na ekofarmě splnil očekávání až 78% respondentům, na kempu 65%, částečně splnil na ekofarmě 22% a na kempu 26%. Nesplnilo očekávání jenom 9% na kempu a na ekofarmě 0%.

Otázka č. 8 - Zážiteková turistika – provozuje ji ekofarma a splňuje také kemp?

V obou případech zážitkovou turistiku splňují na 100%.

Otázka č. 9 - Je podle Vás v okolí ekofarmy a kempu rozvinutý cestovní ruch?

Ekofarma i kemp mají podle respondentů 100% rozvinutý cestovní ruch v okolí. Jihočeský kraj je celkově nejvyhledávanější oblastí v České republice díky cestovnímu ruchu.

Otázka č. 10 - Jestli ne, v čem vidíte hlavní nedostatky v rozvoji cestovního ruchu v okolí ekofarmy?

Na otázku neodpověděl ani jeden respondent.

Otázka č. 11- Ohodnot'te dopravní dostupnost.

U poslední otázky dotazníku byly odpovědi respondentů úplně obrácené. Na výbornou dostupnost na ekofarmu reagovalo 22% respondentů, na kemp 74%, na dobrou dostupnost na ekofarmu 67% respondentu a kemp 26%. Špatná dostupnost na kemp byla 0% a na ekofarmu 11%. Tu bych ale objasnila, jak jsem psala předtím, že ekofarma se nachází v klidné lokalitě, kde je možnost se dopravit pouze osobním autem, na kole, nebo pěšky. Pro hosty to samozřejmě není problém, protože většinou přicházejí z větší dálky.

6 ZÁVĚR A DISKUSE

Ekofarma Křížové pole a Kemp Pod Hrází se nachází v jižních Čechách. Ekofarma na úpatí Kraví Hory v obci Lachovice nad Vyším Brodem a kemp přímo ve městě Vyšší Brod. Lachovice, i když s malým počtem obyvatel spolu s Vyším Brodem mají výborný potenciál pro cestovní ruch (venkovskou turistiku). Velikou výhodou je i umístění v blízkosti dalších měst s dlouholetou historií a zároveň blízkost krásné přírody.

Hlavní částí byla analýza – empirické šetření venkovské turistiky na Vyšebrodsku, konkrétně na Ekofarmě a Kempu Pod Hrází. Pomocí dotazníkového šetření, které se uskutečnilo na podzim 2013 a v létě 2014 a na které odpovídalo celkem 32 náhodně vybraných respondentů, bylo zjištěno, jak je rozvinutá venkovská turistika v daných objektech, případné návrhy na zlepšení.

Z výsledků dotazníkového šetření vyplývá několik skutečností. Dotazovaní jsou spokojeni s chodem obou objektů venkovské turistiky – jak ekofarmy, tak kempu.

Cestovní ruch, možnosti fungování, zážitkovou turistiku považují v dnešní době za velmi oblíbenou, která maximálně uspokojí veškeré jejich požadavky a dá jim odpočinek a zážitek. Mimo to se oba objekty nacházejí v turisticky velmi zajímavé lokalitě, která jim nabízí i jiné možnosti vyžití, například kulturní, historické, společenské. Mezi malé nedostatky u ekofarmy patřila dopravní dostupnost, ale těžko říct i podle respondentů, jestli to byl problém. Většina totiž cestuje z větší dálky a přijíždí autem. U kempu byl menší nedostatek s chováním personálu, ale byla pak omluvena velkým nápoem hostů.

Podle výsledků dotazníkového šetření, je největší výhodou Ekofarmy její jedinečnost, kempu jeho atraktivnost a to, že jsou obklopeny zajímavými městy a historickými objekty, které jim dávají předpoklady pro cestovní ruch.

V porovnání se Stříbrnou, 2005 v subkapitole 2.1.3. je možné říct, že ekofarma i kemp splňují také doprovodní programy, jako zemědělské činnosti, akce, slavnosti, projížďky na koních, letní a zimní sporty. Stejně tak i v porovnání s Moravcem a kol., 2006, subkapitola 2.3.4. je propagace u obou objektu veliká, skrz reklamu, internetové stránky, doporučení od známých a zákazníků.

Turistika na venkově sleduje návrat člověka k přírodě, k přírodním zdrojům a biologickým rytmům, představuje ideální spojení služeb ČR na straně nabídky i poptávky se zemědělským prostředím, respektuje přirozené přírodní a životní prostředí. Má omezovat negativní vlivy a svými zdroji přispívat ke krajinotvorbě, umožňuje objevovat místní krásy, tradice, přírodní a kulturní pamětihodnosti a popularizovat je, vytváří podnikatelské příležitosti a multiplikačně působí na rozvoj venkova

7 SEZNAM LITERATURY A PRAMENU

Odborné publikace

- MORAVEC, I., NOVOTNÝ, R., FOLBERGEROVÁ, R., a STŘÍBRNÁ, M. *Venkovská turistika: Teoretické východiska a možnosti*. 1. vyd. České Budějovice: Centrum pro komunitní práci, 2006. ISBN 80-86902-31-5.
- JANOTKA, K. *Venkovská turistika a agroturistika: Specifické segmenty cestovního ruchu*. Pardubice: Střední odborná škola cestovního ruchu, s.r.o., Pardubice, 1999.
- VANĚČEK, D. *Agroturistika*. 1. vyd. České Budějovice: JU ZF České Budějovice, 1997. ISBN 80-7040-222-9.
- ŠKODOVÁ PARMOVÁ, D. *Agroturistika*. 1.vyd. České Budějovice: JU EF České Budějovice, 2007. ISBN 978-80-7394-009-6.
- STŘÍBRNÁ, M. *Venkovská turistika a agroturistika*. Praha: Nakladatelství Profi Press, s.r.o., 2005.
- FRANCOVÁ, E. *Cestovní ruch*. 1. vyd. Olomouc: Univerzita Palackého v Olomouci, 2003. ISBN 80-24-079-1.
- ŠIMKOVÁ E. *Destinační management a vytváření produktů v cestovním ruchu: Cestovní ruch, udržitelný rozvoj a životní prostředí* (online). Praha: Ministerstvo pro místní rozvoj ČR, 2006 (cit. 2013-03-24). Dostupné z: http://www.mr.cz/getmedia/cc80193b-e4e8-4694-8a65-728df70a5d8/GetFile14_2.pdf
- HESKOVÁ, M. a kol. *Cestovní ruch*. Praha: Fortuna, 2006. ISBN 80-7168-948-3.
- KUŠOVÁ, D., Těšitel, J., Bartoš, M.: *Krajina jako prostředí k rekreaci. Životné prostředí*, 2001. 35(5):256-256.
- MAJEROVÁ, V. : *Sociologie venkova a zemědělství*. Česká zemědělská univerzita, Praha, 2006.
- TŘICÁTNÍK, J. *Geografie cestovního ruchu České republiky I*. 1. vyd. České Budějovice: JU ZF České Budějovice, 1996. ISBN 80-7040-196-6.

- KUNEŠOVÁ, E., NEDVĚDOVÁ A.: *Technika cestovního ruchu*, Grada a.s. 1. vyd. Praha, 1992. ISBN 80-85623-32-3.
- INDROVÁ, J. a kol.. *Cestovní ruch I*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2004. ISBN 80-245-0799-4.
- MALÁ, V a kol. *Základy cestovního ruchu*. Praha: Vysoká škola ekonomická, 2002. ISBN 80-245-0439-1.
- FORET, M. a FORETOVÁ, V. *Jak rozvíjet místní cestovní ruch*. Praha: Grada Publishing, spol. s r.o., 2001. ISBN 80-247-0207-X.
- KUČEROVÁ, I. *Ekonomika: se zameřením na cestovní ruch*. Praha: Idea Servis, 1997. ISBN 80-85970-14-7.
- PERLÍN, R. Venkov, typologie venkovského prostoru. Ministerstvo vnitra České republiky, 1998. [online]. [cit. 2013-02-15]. Dostupné z: <http://aplikace.mvcr.cz/archiv2008/odbor/reforma/perlin.pdf>
- MORAVEC, I., NOVOTNÝ, R., BOCHER, A., MAMDY, J.-F., CHLADEK, K. a LEUTHOLD, M. *Venkovská turistika v Rakousku, : Koncept, aktivity a vzdělání*. První vydání. České Budějovice: Centrum pro komunitní práci, 2007. ISBN 978-80-86902-50-0.
- Postavení venkova a Jihočeském kraji, ČSÚ, Jihočeský kraj, dostupné on-line <http://www.czso.cz/xc/edicniplan.nsf/publ/311361-09->

Internetové zdroje

www.trasovnik.cz [1]

www.kraj-jihocesky.cz [2]

http://ceskobudejovicky.denik.cz/galerie/foto.html?mm=mapka_jih_cb10 (datum stažení 19.5.2014) [3]

<http://www.treking.cz/regiony/vysebrodsko.htm> (datum stažení 19.5.2014)

<http://www.risy.cz/cs/krajske-ris/jihocesky-kraj/regionalni-informace/o-kraji/jizni-cechy/> (datum stažení 18.5.2014) [4]

www.risy.cz [5]

http://www.ckrumlov.cz/cz1250/region/soucas/i_lipre.htm (datum stažení 20.12.2014) [6]

<http://www.encyklopedie.ckrumlov.cz/img.php?img=8440&LANG=cz> (datum stažení 20.12.2014)

internet [8]

internet [9]

internet [10]

internet [11]

<http://www.ckrumlov.cz> (datum stažení 20.12.2014)

http://cs.wikipedia.org/wiki/P%C5%99%C3%ADrodn%C3%AD_park_Vy%C5%A1ebrodsko (datum stažení 20.12.2014)

<http://www.lipensko.net/lipensko/> (datum stažení 21.8.2013)

www.ceskem.cz (datum stažení 30.9.2014)

http://www.encyklopedie.ckrumlov.cz/docs/cz/osobno_seznam.xml (datum stažení 30.9.2014)

<http://www.abc-hotel.cz/cz/> (datum stažení 30.9.2014)

<http://www.farmadolezal.cz/> (datum stažení 30.9.2014)

<http://www.lipno.info/> (datum stažení 20.10.2014) [7]

<http://www.infocerna.cz/> (datum stažení 20.10.2014)

<http://www.mestovyssibrod.cz/> (datum stažení 20.10.2014)

<http://www.horniplana.cz/> (datum stažení 20.10.2014)

<http://www.mestovolary.cz/> (datum stažení 20.10.2014)

<http://www.vitkuvhradek.cz/> (datum stažení 20.10.2014)

<http://www.jiznicechy.org/> (datum stažení 20.10.2014)

<http://wikipedie.org/> (datum stažení 8.4.2015)

<http://www.malovanemapy.cz/mapy/ceskokrumlovsko.html> (datum stažení 10.4.2015) [17]

<http://www.farmadolezal.cz/> (datum stažení 10.4.2015) [16]

<http://www.farmadolezal.cz/fotogalerie/> (datum stažení 20.10.2014) [20]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Lachovice_%28Vy%C5%A1%C5%A1%C3%AD_Brod%29 (datum stažení 10.4.2015) [18]

<http://www.mapy.cz/letni?x=14.3154430&y=48.6391053&z=15&m3d=1&source=ward&id=12810&q=Lachovice> (datum stažení 10.4.2015) [19]

http://cs.wikipedia.org/wiki/Vy%C5%A1%C5%A1%C3%AD_Brod#Historie (datum stažení 10.4.2015) [21]

<http://www.ingetour.cz/kempy/vyssi-brod-kemp-pod-hrazi> (datum stažení 14.4.2015)

[22]

8 PŘÍLOHY

8.1. SEZNAM OBRÁZKŮ

- Obr. 1 Prostředí CR
- Obr. 2 Rozdělení CR
- Obr. 3 Rysy společnosti
- Obr. 4 Jižní Čechy
- Obr. 5 Jihočeský kraj
- Obr. 6 Lipenská přehrada
- Obr. 7 Lipensko
- Obr. 8 Vyšebrodsko
- Obr. 9 Vyšebrodský klášter
- Obr. 10. Vyrovnávací elektrárna Lipno II
- Obr. 11 Logo ekofarmy Křížové pole
- Obr. 12 Mapa Lachovice
- Obr. 13 Velký apartmán
- Obr. 14 Velký apartmán
- Obr. 15 Malý apartmán
- Obr. 16 První chata
- Obr. 17 Druhá chata
- Obr.18 SWOT analýza
- Obr.19 Kemp Pod Hrází
- Obr.20 Mapa Vltavy
- Obr. 21 Kemp Pod hrází
- Obr. 22 Kemp Pod Hrází
- Obr. 23 rafty
- Obr. 24 SWOT analýza

8.2. SEZNAM GRAFŮ

Graf 1 Struktura respondentů z hlediska pohlaví na ekofarmě

Graf 2 Struktura respondentů z hlediska věku na ekofarmě

Graf 3 Proč jste si vybrali právě tuto oblast?

Graf 4 Byly jste spokojeni s chováním a přivítáním personálu?

Graf 5 Byla ekofarma uzpůsobená i na dětské vyžití?

Graf 6 Splnil pobyt na ekofarmě vaše očekávání – princip jejího fungování?

Graf 7 Provozuje ekofarma zážitkovou turistiku?

Graf 8 Je podle Vás v okolí ekofarmy rozvinutí cestovní ruch?

Graf 9 Ohodnoťte dopravní dostupnost

Graf 10 Struktura respondentů z hlediska pohlaví na kempu

Graf 11 Struktura respondentů z hlediska věku na kempu

Graf 12 Proč jste si vybrali právě tuto oblast?

Graf 13 Byly jste spokojeni s chováním a přivítáním personálu?

Graf 14 Byl kemp uzpůsobený i na dětské vyžití?

Graf 15 Splnil pobyt na kempu vaše očekávání – princip jejího fungování?

Graf 16 Kempování je také forma zážitkové turistiky, splňuje to také podle vás?

Graf 17 Je podle Vás v okolí kempu rozvinutí cestovní ruch?

Graf 18 Ohodnoťte dopravní dostupnost.

8.3. FOTOGRAFIE

Zdroj: vlastní šetření

Foto 1. Ekofarma Křížové pole

Foto 2. Ekofarma Křížové pole

Foto 3. Ubytování na Ekofarmě

Foto 4. Ekofarma

Foto č. 5

Foto č. 5 Lantrace

Foto č. 6 Ovce Safolk

Foto č. 7

Foto č. 7 Brojležský slepice

Foto č.8 český teplokrevník

Foto č. 9-10 Kozy (Krátkosrsté bílé hnédé, kamerunská, Anglonubijský kozel)

Foto č. 11 -12 Kemp Pod Hrází

DOTAZNÍK PRO HOSTY EKOFARMY KŘÍŽOVÉ POLE

Dobrý den,

jmenuji se Ivana Kolářová a jsem studentkou 3. ročníku kombinovaného studia oboru Agropodnikání Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Tento dotazník slouží pro vypracování mé bakalářské práce na téma: **Turismus ve venkovském prostoru** a přispěje k analýze situace na Ekofarmě Křížové pole. Proto prosím o chvíli Vašeho času pro jeho vyplnění.

Děkuji za ochotu!

1. Pohlaví muž žena

2. Věk do 18 18 – 25 25 – 39
39 – 50 50 – 63 63 a víc

3. Proč jste si vybrali právě tuto oblast?

- a) už jsme tu někdy byly
 - b) z internetu, reklamy, novin, z jiné reklamní propagace
 - c) od známých
 - d) jiným způsobem
-

4. Byly jste spokojení s chováním a přivítáním personálu?

- a) ano
- b) ne
- c) částečně

5. Trávili jste celý pobyt jenom na farmě? Nebo jste poznávali i jiné atraktivity okolí?

.....
.....
.....

6. Byla ekofarma uzpůsobená i na dětské vyžití?

- a) ano
- b) ne

7. Splnil pobyt na ekofarmě vaše očekávání – princip jejího fungování?

- a) ano
- b) ne
- c) částečně

8. Provozuje Ekofarma zážitkovou turistiku?

- a) ano (jestli ano, odpovězte na otázku 8.1)
- b) ne

8.1. A jakou?

.....

9. Je podle Vás v okolí Ekofarmy rozvinutí cestovní ruch?

- a) ano (jestli ano, pokračujte otázkou 10)
- b) ne

10. Jestli ne, v čem vidíte hlavní nedostatky v rozvoji cestovního ruchu v okolí Ekofarmy?

- a) špatná dopravní dostupnost
- b) nedostatek historických památek a zajímavostí nebo jejich špatný stav
- c) nedostatek kulturních, společenských a sportovních aktivit
- d) jiné

11. Ohodnoťte dopravní dostupnost.

- a) výborná
- b) dobrá
- c) špatná

V případě jestli máte nějaké připomínky k něčemu, co se vám líbilo/nelíbilo, návrhy na zlepšení, napište je prosím níže.

.....
.....
.....

DOTAZNÍK PRO HOSTY KEMPU POD HRÁZÍ VYŠŠÍ BROD

Dobrý den,
jmenuji se Ivana Kolářová a jsem studentkou 3. ročníku kombinovaného studia oboru Agropodnikání Zemědělské fakulty Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích. Tento dotazník slouží pro vypracování mé bakalářské práce na téma: **Turismus ve venkovském prostoru** a přispěje k analýze situace na Kempu Pod Hrází ve Vyšším Brodě. Proto prosím o chvíli Vašeho času pro jeho vyplnění.
Děkuji za ochotu!

- 1. Pohlaví** muž žena
- 2. Věk** do 18 18 – 25 25 – 39
39 – 50 50 – 63 63 a víc

3. Proč jste si vybrali právě tuto oblast?

- a) už jsme tu někdy byly
 - b) z internetu, reklamy, novin, z jiné reklamní propagace
 - c) od známých
 - d) jiným způsobem
-

4. Byly jste spokojeni s chováním a přivítáním personálu?

- a) ano
- b) ne
- c) částečně

5. Poznávali jste i jiné atraktivity okolí, než jenom splavování řeky?

.....
.....
.....

6. Byl kemp uzpůsobený i na dětské vyžití?

- a) ano
- b) ne

7. Splnil pobyt na kempu vaše očekávání – princip jejího fungování?

- a) ano
- b) ne
- c) částečně

8. Kempování je také forma zážitkové turistiky, splňuje to také podle vás?

- a) ano
- b) ne

9. Je podle Vás v okolí kempu rozvinutí cestovní ruch?

- a) ano
- b) ne (jestli ne, pokračujte otázkou 10)

10. Jestli ne, v čem vidíte hlavní nedostatky v rozvoji cestovního ruchu v okolí kempu?

- a) špatná dopravní dostupnost
- b) nedostatek historických památek a zajímavostí nebo jejich špatný stav
- c) nedostatek kulturních, společenských a sportovních aktivit
- d) jiné

11. Ohodnoťte dopravní dostupnost.

- a) výborná
- b) dobrá
- c) špatná

V případě jestli máte nějaké připomínky k něčemu, co se vám líbilo/nelíbilo, návrhy na zlepšení, napište je prosím níže.

.....
.....
.....